

Kolegica in kolegi

Foto: Joco Znidaršič

PRED REPUBLIŠKO KONFERENCO ZVEZE ŠTUDENTOV

25. aprila bo v Ljubljani druga republiška konferenca Zveze študentov, katere se bodo udeležili delegati iz Maribora, Pirana in Ljubljane. Da bi izvedeli kaj več o pripravah na konferenco in o vprašanjih, ki jih bo konferenca obravnavala, smo obiskali predsednika Zveze študentov ljubljanske univerze, tov. Janeža Kocijančiča in mu postavili nekaj vprašanj.

■ Na katerih problemih bo težišče dela letošnje republiške konference?

Težišče dela letošnje republiške konference bo na idejnem delu v Zvezi študentov, ki je izredno pomembno v obdobju samoupravljanja. Delegati slovenskih študentov bodo razpravljali predvsem o tem, kako z idejnim delom izboljšati idejni profil študentov in na kakšen način povečati aktivnost študentov v organih samoupravljanja. Ob teh dveh, nedvomno centralnih problemih republiške konference, se bomo pogovarjali še o vrsti idejnih vprašanj, med drugim tudi o nadaljnji vsebinski politiki študentskega tiska in o mednarodni dejavnosti Zveze študentov.

■ Omenil si, da bo republiška konferenca obravnavala tudi vprašanja študentskega tiska. V čem je po tvojem mnenju pomanjkljivost študentskega tiska?

Ugotoviti moramo, da se je vsebina študentskega tiska že precej izboljšala. Vendar si mi zdi, da bi študentski tisk v večji meri in bolj odkrito obravnaval dejanske probleme študentov in na ta način vplivati na njihovo odpravo. Prav tako bi moral študentski tisk v večji meri informirati študente o delu študentske organizacije in biti na ta način v nečem smislu vzpodbuda k aktivnejšemu političnemu delu vsakega študenta. In še tretja stvar, ki bi morda spadala na prvo mesto. Študentski tisk bi moral v večji meri kot doslej objavljati razprave vidnih družbeno-političnih delavcev o splošnih družbenih problemih pri nas. Poleg tega mislim, da bi se moralo v študentskem tisku bolj odražati dejstvo, da študentska mladina ni zaključena formacija, ampak je integralni del vse slovenske mladine.

■ Kaj meniš o študentski mednarodni dejavnosti?

Zveza študentov Jugoslavije ima v mednarodnem študentskem gibanju podobno vlogo, kot jo ima socialistična Jugoslavija na področju meddržavnega sodelovanja, zato je nujna vrsta kontaktov na nivoju študentskih organizacij. Zdi se mi, da bi morali te politične kontakte v največji meri, če ne sploh izključeno, prepustiti Centralnemu odboru ZSJ. Na univerzitetni ravni pa bi se morali izogibati te »visoke« politike in bi se morali orientirati na meduniverzitetno sodelovanje, na sodelovanje pri reševanju ožjih študentskih vprašanj, na izmenjavo študentov na strokovnem, kulturnem, turističnem in športnem področju.

■ In na koncu še ocena aktivnosti študentske organizacije?

Mislim, da je bolje, da to ocenijo drugi. Vsekakor bo tudi kvaliteta republiške konference odražala aktivnost in politično vlogo Zveze študentov.

PO SKUPŠČINI ŠTUDENTOV ELEKTROTEHNIKE

SOLIDNI USPEH

V preteklem tednu sta bili dve skupščini: prva na elektrotehniški, druga pa na strojni fakulteti. Skupščina na elektrotehniški fakulteti je pokazala, da je delo fakultetnega odbora v preteklem letu potekalo v zaželeni smeri in da je zaradi tega potrebno, da delo Zveze študentov tudi javno pohvalimo.

Kot povsod drugod, se tudi študentje elektrotehnične fakultete srečujejo z objektivnimi in subjektivnimi težavami, ki zavirajo uspešno delo, zaradi tega so bile morda nekatere naloge (zlasti delo po komisijah) manj uspešno izvedene, nekatere predvidene akcije pa so odpadle. Kljub tej senci, ki si jo očitamo na slehernih skupščinah na ljubljanskih fakultetah (morda pa je to

tudi izraz kritičnosti!) pa smo z delom študentov in njihovih funkcionarjev na elektrotehniški fakulteti — zadovoljni.

182 delegatov ali 82 % izvoljenih predstavnikov letnikov je prisostvovalo letni skupščini študentov elektrotehnike; bila je v predavalnici na Tržaški cesti v preteklem tednu.

Kot zelo konstruktiven in ne suho poročevalski se nam je zdel referat predsednika FO BLAŽA TOMINCA, ki je govoril o delu in izpolnjevanju nalog študentske organizacije ter nalog, ki si jih je zadal Kongres ZSJ. Med drugimi je tudi poudaril, ko je govoril o delu študentov na fakulteti, da se »...v delu članstva čuti določena pasivnost...« ker »je naše delo včasih zastarelo, naše metode pa se gibljejo v okvirih tipiziranih sestankov in dnevnih redov, namesto da delo vseskozi vsakodnevno usmerjamo k stvarnim potrebam članstva... Aktivnost je treba poživeti, prežeti z duhom časa, vnesti vanjo več političnega, pri čemer ne mislimo samo organiziranja predavanj, ampak dejansko stalno in sistematsko vživljanje v interes mladega človeka, ter istočasno razvijanje političnega refleksa in pravočasnega reagiranja na deformacije, ki na različne načine prihajajo med študente in tu najdejo ugodna tla.« Tako delo in prepričanje študentov je ostro obsodil in ugotovil, da so to »...pretirane zahteve, izrasle na logiki lahkotnega živ-

ljenja, razne šovinistične in nacionalno obarvane diskusije, pa tudi uničevanje družbene imovine ter razni izgredi na fakulteti in izven nje — izraz primitivizma v načinu mišljenja in na stopanja.«

Po referatu, ki je pokazal mnoge načelne stvari v delu študentske organizacije v preteklem letu, smo poslušali poročila komisij. Ideološko-politična je formirala študijske grupe za proučevanje predosnutka ustave, zraven pa je pripravila še več predavanj. Malo manj uspešno je delovala svobodna katedra. Za delo študijskih grup za v bodoče je bilo slišati več interesantnih predlogov. Socialno ekonomska komisija je poročala o novem načinu podeljevanja subvencij. Tu ni odločala samo ena komisija, pač pa so odločitev, ali bo nekdo dobil subvencijo ali ne in kolikšna bo, prepustili odločitvi letnika. Povprečna subvencija na elektrotehniški fakulteti znaša 3500 dinarjev, prejema pa jo 70 študentov. Pred kratkim je bil tudi sestanek s štipenditorji, kjer so predlagali, da bi podjetja, ki se bavijo z elektrotehnično stroko, prispevala k gradnji stolpnice za študente elektrotehnike. O teh predlogih se še razpravlja, obstaja pa možnost, da bo študentom zrasla v Naselju še ena stolpnica. Ista komisija se je ukvarjala tudi s sprejemom študentov v študentske domove. O tem vprašanju naj bi v bodoče še bolj razpravljali letniki... Komisija za brigade pa je ugotovila, da je letos manjši odziv kot lani, komisija za mednarodne stike pa je poročala, da bo letos odšlo na prakso v inozemstvo 11 študentov, 8 z

oddelka za jaki tok, trije pa z oddelka za šibki tok. Ta komisija si je v svojem mandatu prizadevala pridobiti tuje študente za prakso in študij pri nas.

Govorili so tudi o tujih študentih, ki že študirajo pri nas (na skupščini smo opazili samo enega) in se zavzeli za popolno izenačenje z našimi. Poudarili pa so, da so njihovi študijski uspehi v primerjavi z lani, letos nekoliko boljši.

Skupščino so pozdravili predstavniki študentov elektrotehnike iz Maribora, Reke, Zagreba, iz Splita pa so poslali pozdravni telegram.

Diskusija, ki se je razvila, ni bila tako plodna, kot smo pričakovali. Najbolj interesen je bil nastop absolventa Peris Asima, ki je govoril o težavah absolventov: nimajo prostorov za študij, pri »dviganju« diplom pa imajo precejšnje težave. Če študent diplomira junija, more »dvigniti« diplomsko nalogo šele oktobra! Absolventi so se na zadnjem sestanku zavzeli že za september, kar bi skrajšalo študij. Govoril je še o zavarovanju absolventov in predlagal, da bi za tiste absolvente, ki so že izgubili status absolventa, uvedli preko fakultete posebno zavarovanje. Taki absolventi bi, seveda, tudi nekaj prispevali. Mnoge postavke je oporekal Perisu Asimu predstavnik fakultetne uprave.

Skupščina je pokazala dovoljno mero resnosti in smo z njo prav lahko zadovoljni. V oči pa je padlo, da se je skupščine udeležilo zelo majhno število študentov prvega in drugega letnika. Zakaj?

TADEJ MUNIH

LETO XIII.
Ljubljana,
24. aprila 1963
Štev. 12

tribuna

LIST ZVEZE ŠTUDENTOV LJUBLJANSKE UNIVERZE

KAKO BOMO SPREJEMALI?

Letni semester se naglo izteka. Še dva meseca burne izpitne sezone in že se bomo znašli doma, na počitnicah. Le-teh je navadno kmalu konec, tako da bo spet vsakega izmed nas zaskrbelo najprej skrb: kako dobiti streho nad glavo!

To je star problem. Vsako jesen okrog šest tisoč študentov trka in prosi za posteljo. Postelj pa je kvečjemu za vsakega tretjega iz te množice. — In vsako jesen si belimo glave, kako čimbolj salomonsko razdeliti teh nekaj več kot dva tisoč ležišč. Tega gordijskega vozla ne moremo presekati, ampak nam samo preostane, da ga vztrajno razrešujemo.

Lanski Ankarani in letna skupščina ZSJ sta bila mnenja, da ta problem ne sme in ne more biti zgolj domena nekaj ljudi, ki sestavljajo sprejemno komisijo. Že toliko pritožb smo poslušali na račun njene »pristranosti«. — Saj ni čudno! Čeprav bi bila sprejemna komisija posebej oblikovana, se je morala neredko motiti. Nekaj ljudi je pač moralo ocenjevati stotine neznancev — prosilcev. Človeka pa ne spoznaš iz dveh, treh formularjev in dokumentov. In še to: ljudje ne pravijo zama, da papir vse drži. ...

Kje je torej druga, boljša pot?

Po pravici povedano, to pot šele utiramo. Letniki na fakultetah naj bi polagoma dobili pomembnejšo besedo pri odločanju, kdo bo sprejet v dom in komu te pravice ne bomo priznali. Beseda letnika naj bi bila prvi najvažnejši ključ, ki bo odpiral vrata v študentske domove.

Letniki bodo zagotavljali večjo mero objektivnosti in demokratičnosti pri sprejemanju. Vendar si pri tem ne delamo utvar, da ta pot posebej ne skriva potencialnih slabosti. Če bo letnik na primer sestavljalo le nekaj za taka vprašanja »policlanih«, bo ta demokratičnost takoj splavala po vodi. Socialno ekonomski referenti bodo morali za to krepko pljuniti v roke, da bo vse delo opravljeno kot se spodobi.

S tremi kriteriji na rang listi

Trije enakovredni kriteriji naj bi pričali o upravičenosti ali neupravičenosti posameznega prosilca v letniku, da pride do naseljaške postelje. Materialno stanje prosilca mora dati pravo sliko o njegovi materialni situiranosti. Študijski uspeh naj bo resnično zrcalo tega, v koliki meri se prosilec zavzema za študij in kakšne uspehe žanje pri tem.

Medtem ko je prva dva kriterija moč kolikor toliko točno objektivno določiti, meriti, pa je tretji — družbeno politično delo prosilca — manj otipljiv. Različni ljudje različno vrednotijo to delo. Marsikdo bo napel vse sile, da se mu prizna čimveč tovrstnega dela. Na ocenjevalno tehniko bo hitel polagati cele registre članstev in funkcij, ki da jih plodno opravlja že leta v blagor celotne družbe. Pri tem ni treba pripominjati, da je mnogo ljudi, ki jim tako naštevavanje funkcij silno imponira. Zato bodo vsi dvignili roke v potrditev, da je tovariš TA in TA spričo navedene argumentacije zaslužil, da ga sprejmejo v Naselje.

Za vsak kriterij posebej bo treba skomponirati svojo lestvico. Na vsaki bomo določili mesto, ki ustreza prosilcu. Seštete vrednosti vseh treh lestvic pa naj bi potem sestavljale končno, odločilno rang lestvico, na katero bi se naslanjala pri svojih odločitvah sprejemna komisija. Tako bomo razvrstili vse prosilce. Na vrhu bodo tako oni, ki so najbolj upravičeni, da pridejo v Naselje.

Ta način, če je pravilno izveden, ima te prednosti, da upošteva vse okoliščine, ki jih bi sicer sprejemna komisija spregledala. V letniku se ljudje med seboj poznajo. Človeka ne bodo ocenjevali iz popisanih papirjev, ampak iz njegovega neposrednega življenja in dela.

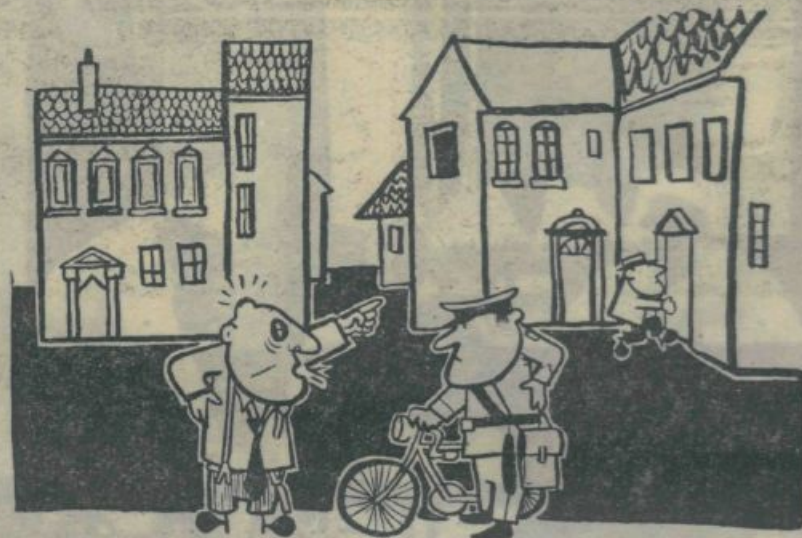
Problemi, problemi, problemi

Kot že rečeno, so vsi trije kriteriji enakovredni. Vsak prispeva lahko enako težke točke. To vodi lahko tudi v zapletene situacije. Tudi s točkami lahko grešimo. Samo primer: študent A. je srednje dobro materialno situiran in je star funkcionar. Povsod ga spremljajo funkcije. V celoti se vdiinja delu v zvezi z njimi, medtem ko stoji študijsko na povsem rahličinah nogah. — Kaj zdaj? Funkcionarstvo mu lahko navrže toliko točk, da se bo kljub Kosovemu polju v indeksu povzpela na rang lestvice tako visoko, da bo sprejet. — Bo s tem pravici zadoščeno? Kaj bo, če tega mnenja ne bodo tudi študentje, ki so študijsko O. K., pa zato niso že od rojstva funkcionarji in bodo zato morali sedeti na rang listi »za zaslužnima«.

Vidimo, da se nam obeta kopica problemov. Nemalo jih izvira iz še nepopolne

metodologije. Ne bo tako enostavno sestavljati lestvice, interesi se bodo kresali. Kriterije bo treba točneje definirati. Vsi ti križi in težave bodo letos padli na grbo letnikov. Upajmo, da se bodo ti resno zavedali svoje nemajhne odgovornosti. Če bo nek letnik preveč forsiral svoje ljudi, tedaj bo nek drug študent povsem po nedolžnem prišel ob posteljo. Tega pa si ne želimo. Dovolj je bilo pritožb že v starem sistemu. ...

zt

»Samo vprašal sem ga, kako je igrala Olimpija!«

Pospešimo tehnično izobraževanje

12. aprila je univerzitetni odbor na svoji 5. redni seji, ki jih sistematično posveča posameznim področjem dela ZSJ na naši univerzi, razpravljal o tehnični vzgoji študentov. Seji so prisostvovali tudi predstavniki zveze študentskih organizacij ljudske tehnike, ki so člane univerzitetnega odbora informirali o načelnih stališčih, ki so bila sprejeta na nedavni III. redni letni skupščini zveze in nakažali okvirni program dela. V razpravi so bile dane še nekatere sugestije in razjasnjeni posamezni problemi, v celoti pa je univerzitetni odbor potrdil prizadevanja zveze in ji obljubil vso pomoč.

Tehnična vzgoja in delo na univerzi se naj bi čimbolj prilagodila različnemu nivoju tehnične izobrazbe in različnim interesom študentov, zato naj bi delovanje potekalo v treh smereh. Prva smer naj bi kar najširšemu krogu študentov dajala osnovno teoretično izobrazbo in možnost občasnega tehničnega delovanja za lastne potrebe v javnih delavnicah in laboratorijih, za kar bi plačali minimalno vstopnino. Za organiziranejšo in stalno izobraževanje naj bi se še naprej formirali klubi, pri čemer pa bo treba njihov

področje z dosežanje foto in radiotehnike nujno razširiti. Člani klubov bi tudi lahko izdelovali razne izdelke za prodajo in na ta način dobivali sredstva, potrebna za nabavo delovnih priprav in materiala. Se stopnjo dalje pa bi pomenilo visoko strokovno delo, ki bi naj v večji meri lahko bilo predvsem študentom tehniških fakultet prepotrebna praksa in dopolnilo pri študiju. Prav k temu visokokvalificiranemu delu bi lahko pritegnili tudi fakultetne učitelje, ki marsikdaj tehnično delo na nižjem »obrtniškem« nivoju podcenjujejo in mu odrekajo smisel in podporo. Seveda pa bo nujno, da se bodo študentje pri posameznih delih menjavali, da bi se spoznali s čimveč problemi in ne bi postali rutinerji.

Ko so razpravljali o vprašanju amaterizma in neamaterizma na tehničnem področju delovanja študentov, so bili člani univerzitetnega odbora mnenja, da mora biti delo v zvezi, klubih, sekcijah in drugih oblikah delovanja na področju tehnike — tako kot sicer v ZSJ — amatersko, le študentje, ki organizirano delajo izdelke za prodajo, naj dobijo za svoje delo dohodek, ki bo marsikomu ena-

ko kot od honorarnih zaposlitev; nujno dopolnilo sredstev za študij, pri čemer pa se bo še strokovno izpopolnjeval, namesto, da opravlja — kot je sedaj pogosto — tudi nekvalificirana dela. Seveda pa bo treba skrbeti, da zaradi tega ne bo trpel študij in da bodo ti dohodki v skladu z dohodki študentov, ki opravljajo druga kvalificirana dela (n. pr. instrukcije, novinarstvo).

Preostali del dohodkov pa bo poleg dotacije univerzitetnega odbora močan vir za pospeševanje tehnične vzgoje na univerzi. Toda, ker so potrebe ogromne, se bo morala zveza še v večji meri obrniti za finančno pomoč na posamezne fakultete. Do sedaj nudita pomoč le fakulteta za strojništvo in fakulteta za naravoslovje in tehnologijo.

Seveda pa bodo morali tudi fakultetni odbori ZSJ posebno na netehničnih fakultetah posvetiti problemom tehnične vzgoje več pozornosti in priznati tehničnemu udejstvovanju študentov v svojih programih in delovanju enako mesto kot kulturni ali športni dejavnosti, kajti tudi tehnična vzgoja bistveno prispeva k splošnemu dvigu kulturne ravni in napredku družbe.

Ravno zaradi te pomembnosti in da bi bil dan tehnični vzgoji in delu študentov potreben poudarek in podpora, je univerzitetni odbor sklenil predlagati univerzitetnemu svetu, naj čimprej razpravlja o tem vprašanju.

D. Demšar

Kulturni, prosvetni in zgodovinski zavod

„BOREC“

Ljubljana, Titova 17

izda v knjižnem programu v letu 1963 sledeče knjige:

ZBIRKA »VIHARNI ČASI«

Gitica Jakopin: Devet fantov in eno dekle

Rudi Pušenjak: Spomini proletarca Anton Milič: 22.000 km od Kragujevca do Kragujevca I. del
Stane Sušteršič: Kovači lepših dni
Aleksander Vojinović: Beli bregovi Pohorja

Alojz Ravbar: Iz viharov dni
Katja Špur: Slepa v prehnanstvu

ZBIRKA »KOZAKI«

Stanko Petelin: Kronika Vojkove brigade

Mile Pavlin: V ognju in snegu
Črtomir Šinkovec: Oblaki nad sončeno deželo

Emil Sovdat: Tam, kjer teče bistra Zilja

Jože Peskar: Preko Dolomitov na Stajersko

Milko Stofa: Med briškimi griči je posijalo sonce

KNJIGE IZVEN ZBIRK:

France Filipič: Pohorski bataljon
Matevž Hec: Ljudje na prelomnici
Vladimir Laković: Taborišče smrti

POSEBNA IZDAJA

Winston S. Churchill: Druga svetovna vojna

Proslava dneva Afrike

15. april, Dan Afrike, ne pomeni samo naprednemu človeku, mladincu, praznik afriškega naroda, temveč pomeni simbol naprednega mišljenja, simbol borbe za svobodo, ki vzbuja globoko spoštovanje do vsega afriškega naroda. Borba afriških narodov ni samo stvar Afrike, kajti borba proti kolonializmu in ekonomski odvisnosti je sestavni del vseh naprednih političnih gibanj na svetu. Veliko število afriških študentov in strokovnjakov, ki so trenutno na izpopolnitvi v naši državi, nam služijo kot eden izmed mnogih dokazov, da jugoslovanski narod, ne samo moralno in politično, temveč tudi dejansko pomaga afriškim narodom k hitrejši politični, kulturni in ekonomski emancipaciji. Bivanje naših prijateljev iz Afrike nas bogati še z izkustvom več: tisti, ki je dal žrtve za lastno svobodo zna ceniti napore drugih.

Konfederacija afriških študentov v Jugoslaviji je skupaj z beograjsko univerzo in Zvezo študentov pripravila zanimivo proslavo Dneva Afrike. 14. aprila so predvajali na strojni fakulteti kratke filme iz borbe za enakopravnost in svobodo afriškega naroda. Zvečer pa so priredili svečano akademijo, na kateri so prisostvovali razen afriških študentov, profesorjev in študentov beograjske univerze, še mnogi javni in kulturni delavci iz Beograda ter predstavniki afriških ambasad v Beogradu. Akademijo je pričel afriški študent, član konfederacije, Diara Fusein, ki je s kratkim nagovorom prikazal pomembnost naprednih gibanj v današnji Afriki. Na koncu je pozval navzoče k enominutnemu molku v čast padlim borcem Afrike. V imenu beograjske univerze in Zveze študentov sta o pomembnosti Dneva Afrike spregovorila prorektor univerze Dr. Božidar Djordjević in predsednik Univerzitetnega odbora ZSJ Nikola Marković. V programu akademije so sodelovali še zbor Branko Krsmanović in grupa afriških študentov, ki so izvedli glasbeno poetski recital na temo afriške vasi.

Prijateljski stik afriških študentov in naših mladincev je še posebej prišel do izraza na družabnem večeru, ki je bil v ponedeljek 15. aprila pripravljen 40 povablencem in gostom. V programu, ki je trajal več kot dve uri, so sodelovale kulturne skupine iz Gvineje, Gane, Tunisa, Severne Rodezije, Toga in Nigerije.

Še zmeraj straši ...

...stanovanjska stiska. Študentski domovi še zdaleč ne zmorejo vsrkavati silnega vsakoletnega priliva študentov v Ljubljano. Le okoli 2600 študentov je sprejetih v študentsko naselje ali v kak drug študentski dom. Za vso ostalo množico, ki jeseni trka proti — posteljo, pa velja odpravnina: zmig z rameni in: »Ne moremo pomagati. Že tako smo v zadregi. Vse je že zasedeno. Niti ena, postelja ni prosta...« — Diogenes si je svoje dni postal v sodu, naš študent pa tega ne more. Koliko jih je, ki obupajo pri iskanju »majhne sobice!«

Študentska družina v Ljubljani proporcionalno hitreje narašča kot število postelj v študentskih domovih. Premalo gradimo. Mnogo premalo. Ni dovolj graditi samo nove fakultetne stavbe, če pa

Priti študirat v Ljubljano pomeni za mnoge trnjevo pot. Če si se že

dokopal do štipendije, pa še ni nikjer zapisano, da si si priboril nad glavo tudi — streho.

Čakalnice in klopi na železniški postaji. Prenočevalska ilegala v Naselju cvete. Oglasni oddelek pri »Delu« je poln žalostnih kitic: »Miren študent

nujno išče sobico...« — Od hiše do hiše gredo povpraševat, če imajo

»kakšen primeren kot...« Privatni stanovanjski sektor na račun štu-

dentov vsak mesec pospravi mastne, grešno velike »zaslužke«. Nekaj

tisoč študentov je jeseni prepuščenih, da si po principu »Znajdi se sam,

če ti ne pomagajo» — sami polščejo tistih nekaj kvadratnih metrov z mizo in s posteljo...

500 novih postelj, ki jih bosta v nekaj letih nudili obe stolpnici, bo pač precej. Če pa računamo, da bomo morali naš hiračo pastorek Akademski kolegij enkrat izprazniti, pa to spet ni tako veliko.

...In nova ambulanta se obeta

V ženski stolpnici je predvideno troje spodnjih etaž za študentsko ambulanto. Vse torej kaže, da drugo leto dobimo nov študentski zdravstveni »center«. Študentska »bolnica« na Miklošičevi dobi potemtakem konkurenta. Že zadnji čas, kajne!

Nova ambulanta bo imela več oddelkov: splošno ambulanto, zobotehnični oddelek, svoje prostore pa bosta imela tudi psiholog in socialni delavec. Od strani študentov se je nekdo opogumil in predlagal še nek oddelek — kontracepcijski dispanser. Samo za študente. — Predlog je nov, ne pa neumen. Če si bo nova ambulanta lahko privoščila celo psihologa in socialnega delavca, tedaj se bodo našla sredstva in prostor tudi za ta, že zdavnaj potreben oddelek. — Zdi se nam, da bomo s tem predlogom prodrli.

Študentje: vplivajmo!

Res je, gradimo. Vendar počasi. Prepocasi. V večini je temu vzrok denarna suša. Sklad pa več kot toliko ne zmore. Vrh vsega so nekateri okraji še skopi. Če trezno premislimo, študentje sami pri tem ostajamo s svojim vplivom vse preveč ob strani. Mariborčani pa tudi Koprčani bi lahko malo bolj potrkali na srca svojih okrajnih mož in jih s tem opozorili nase in na svoje stanovanjske križe in težave. Levji delež pri tej nalogi bi morali nositi pokrajinski klubi. Brez dvoma bi tako agitacija rodila večje uspehe.

Treba bo najti tudi plodnejše odnose s podjetji. Do sedaj so se izkazale samo železarne. Ostala podjetja pa so imela zamašena ušesa za povabilo k sofinanciranju študentskih stanovanj.

Počasi bo treba preiti tudi na občine. Komunam, posebno če je gospodarsko močna, bi si za svoje štipendiste lahko izgovorila določeno število postelj v novih blokih.

Govora je bilo tudi o tem, da bi se gradnja druge, »fantovske« stolpnice, za katero pa še ni zbranega potrebnega denarja, prepustila nekemu podjetju, ki bi jo zgradil s svojimi sredstvi — za tržišče. Ko bi bila izgrajena, bi jo prodal. Kupci postelj bi bili tako okrajni ljudski odbori, kot komune in podjetja.

Vidimo: Brž ko začnemo govoriti o študentskih domovih, novih in že obstoječih, se že zapletemo v pragozd problemov. Kako zagotoviti ležišča vsem, ki pridejo za nami?

Stanovanjski gordijski vozle pa se bo še bolj zapletel, ker lahko v naslednjih letih pričakujemo povečan priliv študentov iz povojnih generacij. Kam z vso to množico? Če bomo tako po polževo reševali tovrstne probleme, se nam bodo še bolj zataknil v grlu. Treba bo pač bolj odločno zavihati rokave in požreti to grenko pilulo — dati več sredstev za gradnjo študentskih domov. Če ne: si bomo v nekaj letih nakopali na glavo »lepo, zaskrbljujočo študentsko stanovanjsko stisko«.

M. Tavčar

Stran 3

študent nima poštene strehe nad glavo. Vsakih »sedem let« zraste kaka nova kapaciteta. Dvesto novih postelj pa je pri sedanjem pritisku študentov le kaplja v morje.

Millijoni za eno posteljo

Pred dvema letoma smo slavili vsehitev v novi stolpnici v Studenskem naselju. 360 študentov se je dokopalo do relativno visokega stanovanjskega standarda. Stiska se je s tem le omilila, ne pa odpravila. Danes pa že spet narašča z vso silovitostjo.

Vsi ti problemi so po svoji resnosti zahtevali, da se jih bolj organizirano lotimo. Na univerzi smo zato pred štirimi leti ustanovili Sklad za izgradnjo študentskih stanovanj. Zgodovinsko poslanstvo tega sklada je v tem, da po raznih kanalih zbira finančna sredstva za izgradnjo študentskih stanovanj.

Denar je še zmeraj tisti usodni dirigent, ki diktira tempo študentskih gradenj. Od tega, koliko ga je, je odvisno ali bomo zmeraj preživljali sedem suhih let pri bogatstvu našega študentskega posteljnega fonda, ali pa bomo tudi na tem področju zlezli na zeleno vejo.

Sklad je vložil vse moči, da bi v svoje »dobrodelne blagajne« privabil čim več denarnih sredstev. Če na hitro poškilimo v te blagajne in opazujemo koliko vanje priteka in koliko iz njih odteka, si lahko privoščimo tole grobo sodbo: da bi lahko vsake tri štiri leta zrasla pod nebo nova študentska stolpnica.

Prevelika nestrpnost pa je le neupravičena. Sami študentje se le redko ocenimo koliko smo vredni, bolje, koliko stanemo. Marsikje naseljaš, ki stanuje v stolpnici, ne ve, da bi njegova postelja, če bi jo položil na vrednostno tehtnico, tehtala težke denarce. Železničarji stanujejo pod streho, ki je scala 161 milijonov. Vrednost druge ženske stolpnice, ki so jo financirali naši okraji in republika, pa se povzpne kar na 163 milijonov. V stolpnici živi 180 študentk, torej »tehta« vsaka postelja 940 tisočakov — okroglo: milijone. Kot vidimo, je študent draga zvrst človeka!

Okraji — mecen

Ob rojstvu Sklada za izgradnjo študentskih stanovanj je bilo rečeno, da mu bodo potrovali tudi okraji. Vsak med njimi je na svoj način zainteresiran, da bi imel doma čim prej in čim več visokokvalificiranega kadra. Vsak okraj pa mora zato tudi poskrbeti, da njegov študent dobi v Ljubljani primerne študijske pogoje, če noče, da ta njegov študent ne bo študiral v nedogled.

Okraji morajo zato vsako leto odpreti svojo mošnjo. Eni več, drugi manj, odvisno od gospodarske moči okraja in od števila njegovih študentov, ki stanujejo v študentskih domovih. Razni okraji so to mecenstvo različno ocenili. OLO Ljubljana je bil, razumljivo, od vseh najbolj radodaren. Letos naj bi okraji prispevali 50 milijonov dotacij, od tega ljubljanski okraj dobri dve tretjini.

Celjani, vse tako kaže, imajo ravno tako izostren posluš za študentsko stanovanjsko krizo in bodo letos v borbo proti njej poslali svojih 13 milijonov.

Maribor pokazal figo...

Človeku se od začudenja podaljša obraz, ko bere listo, koliko je kateri okraj letos pripravljen prispevati v sklad. Vzrok začudenju je OLO Maribor. Namesto vsaj nekajmilijonske vsote sameva na listi ničica, to je — nič. Čudno! Kaj ni niti enega iz mariborskega okraja, ki bi študiral v Ljubljani in stanoval v študentskem domu? Nasprotno! Okoli 400 Mariborčanov uživa zatočišče v SN ali v kakšnem drugem študentskem domu. In vendar je kljub tej občutljivi argumentaciji letos Maribor skladu pokazal figo.

Mariborčani se opravičujejo. Pri njih — da je v ekspanziji višje šolstvo in da je le temu treba dajati finančne impulze. To je vse res. V Mariboru je res vedno več rednih študentov, ne manjka tudi tistih, ki so iz drugih okrajev, in res je tudi, da tamkajšnja stanovanjska stiska študentov ni nič manj nezavidljiva kot ljubljanska.

Maribor pravi: »Mi si moramo zgraditi lastno študentsko naselje. Morda bomo odkupili za te namene sedanjo kaznilnico in jo preuredili. V zadnjih dveh letih smo žrtvovali okoli 200 milijonov za posteljni fond študentov. To ni malo. Ni nam moč očitati nezainteresiranost!«

In vendar je Mariboru moč to očitati. Vsa njegova opravičila, ki imajo jasno tudi svojo težo, vseeno zbledijo ob nespremenjenem dejstvu: v Ljubljani študira 800 Mariborčanov, od teh jih kar polovica stanuje v študentskih domovih, kljub temu da OLO Maribor letos ni bil pripravljen plačati niti flica.

Nevarnost je, da se Maribor ne bo hotel za stalno rešiti mecenstva v Ljubljani in bo svojih »200 milijonov« raje vlagal doma, s pobožno mislijo, da drugi okraji tega ne bodo opazili. Če bodo mariborski študentje vseeno stanovali v študentskih domovih, ne da bi bilo treba Mariboru

pokazati vsako letne dobre voľje z nekaj milijoni, tedaj bodo drugi okraji na nek način opeharjeni. — Lahko se tudi zgodi, da se bodo Celjani popraskali za ušesi in rekli: »Če delajo tako v Mariboru, pa dajmo še mi. Tudi nam ne manjka domačih potreb.« — Po taki poti pridemo kmalu ob sklad. Koper tudi lahko mirno zardeva pri svojih dveh milijonih, ki se jih je letos »opogumila« prispevati za študentska stanovanja. Samo to v dokazno gradivo: čez štiristo Koperčanov ima streho nad glavo v študentskih domovih.

Koper pa letos s to beraščino kupi komaj dve novi ležišči za svoje študente. Kaže pa, da bodo Primorci popustili in priknili še kakšnih pet milijonov.

Dve novi stolpnici...

Sklad bo letos imel v blagajni okoli 190 milijonov. S tem denarjem naj bi letos začeli spet zidati. V trikotniku Trubarjeve, Vidovdanske in Ilirske ulice naj bi se v nekaj letih dvignili pod nebo dve moderni 12 nadstropni stolpnici. Vsaka bo vredno okoli 250 milijonov dinarjev.

Naj povemo, da se je prva stolpnica že rodila. Ravno te dni so začeli z gradbenimi deli. GP Megrad se je zaobljubilo, da se bo že drugo leto jeseni v nove, moderne sobice lahko vselilo 200 študentk.

Stolpnica — dvojčica, fantovska leži za sedaj šele na papirjih. Posteljo bo nudila 300 študentom, večinoma medicincem. Pravijo, da je treba poprej odkriti kako zlato denarno jamo, preden se tudi nje lotimo. Vendar tudi pesimisti ne zanikajo možnosti, da bo tudi ta stolpnica čez tri štiri leta že stala. Torej: blagor zanamcem!

Stolpnica — fantovska dvojčica, bo zadnji krik našega študentskega stanovanjskega standarda. Jasno, z dvigali!

Fizkultura je pojem, ki ga človeška civilizacija že dolgo pozna. Danes pa se je telesna kultura na široko vključila v okvire splošne človeške kulture. Družba zahteva ne samo izobražene, temveč tudi zdrave, krepke ljudi. Posebno velja to za šolsko mladino, da se z vso skrbjo posvetimo njenemu izobraževalnemu, pa tudi telesnemu razvoju.

Visoka šola za telesno kulturo

Na VISOKO SOLO ZA TELESNO KULTURO se navadno vpisujejo večinoma fantje. Ne manjka pa tudi deklet. V vseh letnikih je okrog sto študentov in študentk. Vsako jesen pa se jih nanovo vpiše okrog 40 do 45. Omenimo pa naj že takoj, da je vpis omejen.

Fizikulturniki so vse do danes preživljali stanovanjsko stisko v stari zgradbi na Taboru. Letos jeseni pa se bodo vselili v novo šolo na Kodeljevem. Ne bo jim več treba gostovati v tujih telovadnicah. Imajo svojo novo in moderno opremljeno z učilnicami in kabineti.

STUDIJ je stopenjsko organiziran v dve stopnji. Diploma prve stopnje ti v spričevalo vpiše: predmetni učitelj telesne vzgoje. Po drugi stopnji pa boš na šoli kot profesor za telesno vzgojo poučeval dijakom brez dvoma najbolj priljubljen predmet — telovadbo.

USMERITVE. Vse do osmega semestra je študij enoten, nerazvejan. V zadnjem, osmem semestru, pa si izbereš eno izmed športnih panog, ki se ji želiš posebno posvetiti. Na izbiri imaš atletiko, plavanje, igre, preventivno gimnastiko, rekreacijo, nogomet in smučanje.

SPREJEMNI IZPITI. Kot že rečeno, je vpeljan omejeni vpis. Če si končal srednjo šolo, se boš moral podvreči še majhni praktični preizkušnji: tekel boš na 100 metrov in na 1500, skakal boš v višino, pokazal nekaj osnovnega znanja na drogu, na bradli in na parterju. Postavljenih ni nobenih norm, ki bi jih moral doseči. Na osnovi celotne slike, ki jo boš nudil, boš sprejet ali odklonjen.

Se preden pa te bodo spustili k temu športnemu sprejemnemu izpitu, se boš moral postaviti pod zdravnikovo lupo. Sele leta ti bo lahko potrdila, da si res tako grajen, da boš lahko prenašal naporni študij.

PREDMETI. Verjetno bi te zanimalo s katerimi predmeti se boš prvo leto srečal: osnove družbene ureditve, zgodovina telesne kulture, obča psihologija, teorija telesne vzgoje, biologija in higijena, anatomija, atletika, rokomet, elementarne igre, vaje na orodju, talna telovadba, ritmika, glasbena vzgoja, splošna telesna vzgoja, tuji jezik in predvojaška vzgoja. 16 predmetov z okrog 36 urami predavanj in vaj tedensko niso mačke solze, še posebno ne za začetnika.

KOLOKVIJ. Tudi to ti ne aje. V prvem semestru se boš potil pri obči psihologiji — ustmeno in obvezno — pri vajah na orodju in atletiki ter pri teoriji telesne vzgoje. Vsi nasteti kolokviji so obvezni in pogoj za vpis v drugi semester.

VAJE. Razumljivo je, da se fizikulture ni moč naučiti iz knjig. To je šola, kjer se morata teoretično in praktično učenje tesno zlivati v celoto. Zato imaš kar 16 ur vaj. Iz vseh praktičnih predmetov so obvezno vaje. Pri nekem praktičnem predmetu ti v šoli najprej servirajo teoretični obrok: spoznavas zgodovinski razvoj, razne sisteme in pravila tiste športne panoge. Sele za tem se na igrišču ali telovadnici spopriješ s praktično aplikacijo tega teoretičnega znanja. V začetku zahteva ta »šport« mnogo vztrajnosti in potu.

PRAKSE same ni. Po prvem semestru, med zimskimi počitnicami pa se boš na obveznem smučarskem srečanju v Kranjski gori dva tedna bratil s snegom in smučmi. Nekaj za te »počitnice« boš prispeval sam, večino pa bo založila šola. Le-ta ti bo priskrbelo tudi vso opremo: smuči, čevlje in drugo.

Tudi poleti, julija, so organizirane 20-dnevne obvezne, študijske počitnice. V Rovinju se boš v teh dneh učil plavati in sploh odpravljati strah pred vodo.

IZPITI. Prvi letnik je že po predmetniku obremenjen. Šlo bo za to, ali boš ti letnik, ali bo letnik tebe — položil. Kot pogoj za napredovanje v drugi letnik, boš šel v križni ogenj pri vajah na orodju, v atletiki, pri obči psihologiji, pri anatomiji in pri rokometu. — Če pobaraš nekoga iz prvega letnika, pred katerim predmetom ga je oblivala najmočnejša mrzlca, bo rekel na kratko: pred anatomijo.

LITERATURA. Skripta so za mnoge predmete na razpolago. To pa še ni opravičilo, da ne bi hodil na predavanja. Dobri zapiski so zmeraj zlata vredni. Sicer pa je precej literature v srbohrvaščini. Na šoli je tudi strokovna knjižnica.

Štipendije so fizikulturnikom zelo naklonjene. Skoraj vsi študentje VSTK jih imajo. Štipenditorji so večinoma občinski ljudski odbori, okrajne zveze za telesno kulturo in razne strokovne šole.

ZAPOSILITEV najdeš v šolah: v osemletkah in v srednjih šolah. Dosegljivo ti je tudi mesto trenerja v kakšnem športnem društvu. Povsem nove možnosti se odpirajo rekreatorjem v velikih tovarnah.

V POUK le še to: jeseni vpiši v svoj indeks kratko VSTK samo tedaj, če res čutiš veselje do športa in dela z mladino. Ni treba, da si šampion, ta šola ne vzgaja »vrhunske«, ampak daje dobre ljudi, ki svojo stroko solidno obvladajo, jo ljubijo in jo želijo posredovati naprej. Torej: Srečno!

srednješolcem

GOZDARJI SPOROČAJO...

Kot vse ostale fakultete in oddelki, imajo tudi študentje, pa tudi profesorji, velike skrbi in težave pri uvajanju študijske reforme. Tu ne gre samo za vprašanje sodobnih učbenikov in študijskih pripomočkov, temveč tudi za metode in vsebino modernega pouka.

V središču te problematike je tudi aktivizacija študentov, ki se poskuša razviti preko študentske organizacije, ki je pokazala že dovolj prizadevnosti. Vsekakor pa je treba še prejši omeniti, da obsega gozdarski oddelk okrog 120 študentov, če pa prištejemo zraven še absolvente, pa je vseh skupaj nekaj čez 150.

Med najpomembnejše akcije v zadnjem času sodi prav gotovo gesta, da so študentje gozdarstva prevzeli predsedstvo Društva študentov gozdarstva Jugoslavije, kakor je uradni naziv skupnosti vseh gozdarskih fakultet in oddelkov. S prevzemom tega predsedništva so se ljubljanski gozdarji tudi oblikirali, da bodo organizirali partizanski pohod po poteh IX. Korpusa. Ta partizanski pohod, ki bo od 27. do 29. aprila, bo mogočna manifestacija študentov gozdarstva vse Jugoslavije in obenem spomin na težke dni NOB. Računajo, da se bo tega pohoda udeležilo 110 do 120 študentov. Tudi profesorji bodo dali svoje prispevke.

Druge pomembne akcije je organizacija medrepubliške prakse. Ta praksa naj bi slonele na zamenjavi študentov iz različnih univerzitetnih centrov po republikah. Praksa naj bi nudila spoznavanje dela na različnih področjih. Tako bi lahko študentje iz Beograda spoznali pri nas n. pr. eksploatacijo gozdov, ki je pri nas v mnogočem različna kot v Srbiji.

Ljubljanski študentje gozdarstva bodo izdali še Tribu-

no, ki je bilten Društva študentov gozdarstva. Tribuno, ki ima zgolj strokovni in organizacijski značaj, izdaja vsako leto predsedništvo Društva. Nekaj prispevkov imajo že zbranih, več pa še obljubljenih.

Študentska organizacija se bori že skoraj deset let z vprašanjem skript in učbenikov. O tem resničnem problemu so bile že žolčne diskusije. Splošna ugotovitev je, da manjkajo učbeniki za vse strokovne predmete. Tisti predavatelji, ki občasno predavajo na fakulteti, imajo skripta, študentje pa morajo pri strokovnih predmetih biti in ostati vezani na zapiske, ki so največkrat pomanjkljivi. V zvezi s študijsko reformo in specializacijo študentov je ustanovitev lesne smeri. Vodstvo fakultete je pisalo na vsa podjetja, ki se bavijo z lesno industrijo in jih obvestilo o novi smeri ter naprosilo, naj podprejo prizadevanje fakultete s tem, da študentom, ki se bodo vpisali na to smer študija, omogoči šolanje s štipendijami. Na fakulteti, pa tudi študentje pričakujejo, da se bodo podjetja oglasila do konca meseca, ko poteče zadnji rok.

Na šoli se uspešno odvijajo predavanja svobodne katedre, ki so smiselno dopolnilo k študiju. Predavanja vodijo strokovnjaki s prakse. Predavanja so kar pogosta!

Študentska organizacija vlaga mnogo naporov za sodobnost študija. Za dosego tega imajo na razpolago odlično opremljene inštitute. Sodobni študij naj ne bi obsegal več samo predavanj, posluševal naj bi se tudi audiovizualnih sredstev. Predavanja bi bila krajša, pa tudi študentje bi imeli več od njih. Tako bi n. pr. spravljanje lesa pokazali s filmom in se tako izognili širokemu in dolgemu razlaganju in opisovanju.

Bsl.

NOVICE S FNT

Fakultetni odbor študentov naravoslovja in tehnologije smo obiskali v času, ko člani odbora pridejo na »kontakt«. Prizadevni predsednik Jonko, študent 3. letnika metalurgije, je opravil ta dan — poleg svojih kolegov — še z našim reporterjem. Na razgovor je bil dobro pripravljen in je hitro in izčrpno razlagal delo študentske organizacije v zadnjem času. In to ne z majhno mero samozadovoljstva!

● Najbolj cenijo svoja prizadevanja na področju študijske problematike in samoupravljanja. Izboljšali so predvsem delo študentskih predstavnikov v fakultetnem svetu. Leti so bili v preteklem obdobju vse preveč odrezani od svojih kolegov študentov in so zato večkrat zastopali le lastna stališča. Tudi njihov izbor: od štirih predstavnikov sta bila kar dva z montanistike — ni obetal najustrežnejših rešitev. Vseh študijskih smeri je namreč 11!

Prav v času, ko to pišemo, je pri njih v polnem teku ustanavljanje skupnosti študentov, tako po letnikih in študijskih smereh. Skupnost študentov bo postala najširši, pravi demokratični organ za reševanje nekaterih bistvenih problemov, vsekakor pa ustrezna oblika pritegnitve večine študentov k reševanju vseh študentskih vprašanj.

Seminar v Bohinju (organiziran z minimalnimi sredstvi) je dal dobre rezultate tako za ureditev kadrovskih problemov kot tudi za organiziranje pomembnih dejavnosti v okviru študentske organizacije na fakulteti.

● Svobodna katedra je v minuli ustavni kampanji uspešno delovala. Študijske grupe ustanovljajo za rešitev aktualnih študijskih problemov (npr. skripta), in pa tudi za različno drugo problematiko, ki zanima študente. Tako vodi študijsko grupo, ki obravnava raketno tehniko, akademik prof. dr. Kuhelj. Za nekatera druga področja pa obstoji med študenti zanimanje, ne morejo pa si zagotoviti primernih predavateljev.

Trenutno pa se ukvarjajo — v letnikih, torej na najbolj množični osnovi, s problemi kadriranja, s koordinacijo dela pri sprejemu v študentske domove

in s seznanjanjem s programom in statutom študentske organizacije. Na fakulteti je doslej 1081 članov Zveze študentov.

● Na fakulteti obstoji tudi tehniški klub. V elektro-strojni delavnici imajo študentje na razpolago 10 opremljenih delovnih mest. Ukvarjajo se z izdelavo UKV in TV anten — tudi za prodajo in njihova cena je za polovico manjša od one v trgovinah. Na razpolago imajo tudi fotolaboratorij za črno-belo in barvno fotografijo. Večkrat predvajajo tudi poljudnoznanstvene filme s področja tehnike, na voljo imajo namreč kinoprojektor.

V bližnji prihodnosti bodo organizirali tudi avto-moto tečaj, ki bo odprtega tipa (za študente seveda), prednost pa bodo imeli njihovi študenti. Vpisnina v ta tečaj bo tudi znatno nižja in zato pričakujejo velik obisk.

● Pri krvodajalski akciji na fakulteti je sodelovalo 113 študentov FNT, dodamo lahko še nekaj študentov, ki so se je udeležili v Naselju.

● Športniki se lahko s ponosom ozrejo na svoje delo. Fakulteta je najela (poleg telovadnice v Trnovem) še telovadnico na Viču, kjer so izvedli nekaj ligaških tekmovalj. Prvenstvo fakultete so organizirali v šahu, namiznem tenisu. Udeležili so se tudi vseh medfakultetnih tekmovalj. V košarkarski ligi na FNT so zmagali montanisti, zdaj za poteka tekmovalje v odbojki in rokometu. Kar tri ženske ekipe se potegujejo za čimboljšo uvrstitev.

Najbolj množično športno udejstvovanje je gotovo smučanje. Na tečajih univerze jih je bilo 41 s FNT, na dveh lastnih (Krvavec in Jahorina) še nadaljnjih 49. Organizirali so tudi celo vrsto izletov, v Planici jih je bilo kar 200. Za 1. maj pa gredo smučarji spet na Velo polje.

Se večjo športno aktivnost ovirajo urniki predavanja, razvejanost študijskih smeri in oddaljenost telovadnic. Za redno vadbo se je v začetku leta prijavilo čez 100 študentov; le pri odbojki pa so na vadbi dosegli lepe uspehe.

mac

Streljanje na Rakovniku

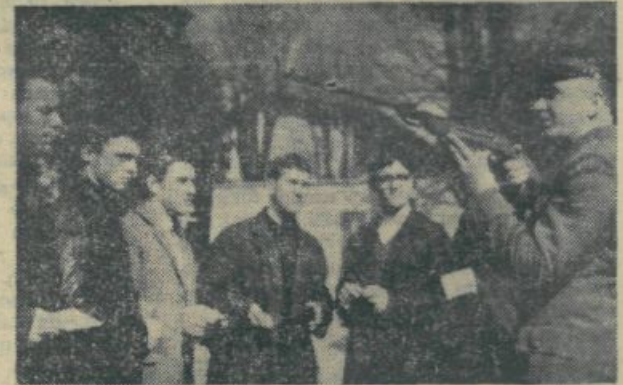
Obkroženega s študenti prvega letnika ekonomske fakultete, smo na pomožnem strelišču na Rakovniku zaprosili pešadijskega majorja MLADENA MUTIČA za krajši razgovor o predvojaški vzgoji na univerzi.

»Kakšen položaj zavzema predvojaška vzgoja in kako se je ta predmet spremenil glede na prejšnja leta?»

»Predmet predvojaške vzgoje je priprava študentov na univerzi na služenje kadrovskega roka, hkrati pa daje študentu tak vpogled, da je že brez odsluženega kadrovskega roka v primeru neke agresije sposoben braniti našo domovino. Glede na prejšnja leta lahko samo ugotovimo, da je zanimanje študentov poraslo, pa tudi uspehi pri praktičnem pouku so zadovoljivi, na nekaterih fakultetah pa kar prenesljivi. Za praktični pouk, to je za streljanje, topografijo in »kretanje po azimutu« smo dobili sodobnejše pripomočke. Posebno za streljanje imamo za vadbo na razpolago večje število zračnih pušk. In da odgovorim na drugi del vprašanja: v bistvu se predmet predvojaške vzgoje od preteklega leta ni spremenil, vendar pa je učni načrt načrt prirejen, da daje študentu v prvem letniku sklošno sliko predmeta predvojaške vzgoje, v drugem letniku pa se študent seznanja s praktičnimi vajami na terenu. Poudarek je na topografiji in streljanju ter orientiranju. Sodim, da po takem študiju študent popolnoma obvlada program.»

»Kaj mislite, kako študentje gledajo na predvojaško vzgojo?»

»Vsak predavatelj prav gotovo pride v tak položaj, da mora pojasnjevati študentom določene detaile svojega predmeta. Prav tako moramo nekaterim, ki sami še niso

prišlo do tega, pojasniti potrebo tega predmeta v obrambi naše domovine. Velika večina absolutno razume princip predvojaške vzgoje, kar se pokaže tudi pri izpitih, saj je zelo redek primer, da pride študent k izpitu malo pripravljen.»

»Kakšno mišljenje imate o letošnji generaciji?»

»Pri tem seveda mislim tudi na dekleta, saj so ona prav tako zajeta v program predvojaške vzgoje na univerzi. Moje osebno mnenje je, da prihaja na univerzo vsako leto boljše generacija, saj je kriterij šolanja v srednjih šolah mnogo ostriši, pa tudi zahteve na fakultetah so iz dneva v dan večje.»

»Študenti veliko govorijo o služenju vojaškega roka. Pogosto se zgodi, da so v teh razpravah nesigurni in da se zelo motijo v mesecih. Ali jim lahko poveste, koliko časa bodo nosili vojaško suknjo?»

»Državni sekretariat za narodno obrambo je izdal akt, po katerem morajo imeti študentje diplomu prve ali druge stopnje, da potem služijo v vojski eno leto. Torej: študent bo služil eno leto, če bo uspešno opravil vse izpite že iz prve stopnje. Drugače pa — bo izenačen z ostalimi neštudenti. Taki služijo 18 mesecev.»

T.M.

Študentske mestice sredi industrijske Šlezije, v katerem je organizacija dela tako dobra, v katerem je študentsko življenje tako »študentsko«, da lahko mirno zapišemo: Poljakom služijo Gliwice samo za vzor.

Ce človek potuje v tujo deželo ali na zahod ali na vzhod, premišluje. Premišluje zakaj poznamo ljudje vzhod, zakaj poznamo zahod, zakaj smo obdani z mejami, ki nas ločujejo, zakaj in še zakaj. Ali ni to krivično? Zavedamo da je, skušamo to popraviti, žal pa nekateri na tem svetu še vedno mislijo drugače. Zeliyo vojne, krvi in tujega prostora. Ti nam kradejo tisto svobodo, ti nam dajejo odgovor na tisti stokratni zakaj. Jugoslovani in naša miroljubna koekstinenca je dobro znana vsem državam sveta, tudi Poljakom ime Jugoslovani mnogo pomeni. Pomeni prijatelja, ki ima podobne poglede na svet, pomeni prijatelja, ki ima isto poreklo v davniini: Slovan in pomeni celo brat. V to sem se prepričal med dvanajstdnevnim bivanjem v Gliwicu, Gdansk, Sopotu, Warszawi, Krakovu in še kje. In po dvanajstih dnevih smo si segli v roko, zaželeli vljudno »Na svidenje«, tisti trenutek trdno prepričani, da se bomo še videli, čeprav je to najnedolžnejša laž, produkt: srečanja, skupnega bivanja in slovesa. Poleg obiskov mest sem se udeležil še vsepoljskega seminarja, ki je namenjen stanju in razvoju Afrike. Le ta je prešel študentom politehniške šole iz Gliwic že v tradicijo, tako da vsako leto vabijo študente — delegate na ta precej zanimiv seminar.

Vsako drugo leto da gliwiški rektor študentom tri proste dni, namenjene zabavi. Povorke, pisane noše, tekmovanja, športna, kulturna in šaljiva, in plesi so na vsakodnevem programu »Igera«, kakor jih imenujejo študentje

ŠTUDENTSKE GLIWICE

I V O

ŠTRAKL

O višjem šolstvu

Da ne bo prišlo do nesporazuma — Politehniška šola je univerza, ki vključuje tehniške fakultete. Sicer pa je ves sistem višjega šolstva na Poljskem kar zanimiv. Z razliko naše univerze, ki vključuje vse fakultete, Poljaki ločijo tri vrste »univerz«. Politehniška, kot sem že omenil, vključuje tehnične fakultete, Medicinska akademija ima fakultete za splošnega zdravnika, stomatologa in farmacevta, a univerza vključuje pravo, filozofske fakultete ter ekonomijo. Če v mestu, kjer je ekonomska fakulteta, ni univerze, deluje ta zase kot višja šola. Razen tega pa še delujejo zase akademije in to za igralško umetnost, glasbo in pedagogiko. Študij na fakultetah traja različno dolgo in to od 4–6 let, študij na politehnikah traja 5 let, na Medicinski akademiji šest let, univerzi pet let in na akademijah štiri in pet let.

Titule, ki jih prejmejo študentje po končanem študiju so: na politehnikah — magister inženir; na medicini zdravnik ali po poljsko — lekarz; univerza in ostale akademije dajejo strokovnjaku naziv —magister. Naziv doktor znanosti prejme strokovnjak v zelo različnih časovnih obdobjih. Odvisno je od njegove osebne sposobnosti. Doktor lahko postane že po

letu ali dveh, nekateri pa rabijo za dosego teh titul deset ali več let.

Predavanja so skupna in po skupinah. Zanimivo je, da se te skupine ločijo v posamezne grupe, t. zv. »ćwizzenia«, ali po naše študijske grupe, v katerih študentje skupaj s profesorji rešujejo in proučujejo različne zamotane procese. Zanimivo je zato, ker se že med študijem študent podrobneje seznani in specializira za določeno področje, za tisto, ki ga najbolj veseli.

Sistem štipendiranja

Preden bo pričela teči beseda o študentskem življenju v Gliwicu, mi dovolite nekaj vrstic o sistemu štipendiranja in o poljski študentski organizaciji. Poljaki poznajo dva načina štipendiranja in to: štipendijo, ki lahko prejme vsakdo od določenega podjetja in je podobna naši, ter štipendijo, ki nosi ime »fundowana«. »Fundowana« štipendija je bila za mene nekaj popolnoma novega in zelo posrečenega. »Fundowana« štipendija se sestoji iz denarne podpore 600 zlotov, bonov v vrednosti 120 zlotov za študentsko menzo in bonov v vrednosti 330 zlotov za študentski dom. Kriterij za razdelitev štipendije je tak: če je povprečen dohodek staršev razdeljen na vse člane družine,

znaša 500 ali manj zlotov ima pravico do vseh treh vrst štipendiranja. Če dohodek staršev ni višji kot 750 zł, je deležen dveh vrst pomoči, sicer pa je prikrajšan ali za bloke za hrano ali za stanovanje. Če je dohodek staršev, razdeljen na vse člane družine, višji kot 750 zlotov, je tudi ta študent deležen pomoči, vendar lahko izbira samo med boni za menzo ali boni za stanovanje. Zanimiv je tudi način sprejemanja študentov v študentske domove. V vseh visokošolskih centrih je podoben, konkretno pa sem se seznanil z načinom sprejemanja v Gliwicu. Pogoji, da si lahko sploh sprejet v študentski dom je, da imaš stalno prebivališče izven radiusa mesta študija, ki meri 50 km. Za sobe, konkretno v Gliwicu, pa tudi drugod, v katerih živijo štirje ali več študentov, plača posameznik mesečno 120 zlotov, soba za tri osebe stane 140 zlotov na osebo, soba za dve osebi stane 160 zlotov in za eno osebo 180 zlotov. Vendar mi niso znali pojasniti, kako sprejmejo študente. Odgovora nisem dobil zato, ker se tega problema sploh ne poznajo in niso o tem niti razmišljali. Rad verjamem, da tega problema v Gliwicu še niso imeli, kajti v najbližji okolici se nahajajo še kar tri Politehniške šole in vsaka razpolaga s svojimi domovi.

Študentje v Gliwicu

Gliwice je mesto s kakimi 80.000 prebivalci. Od tega je 4.500 rednih in 5.500 izrednih slušateljev Politehniške šole. Sicer so Gliwice bolj znane kot mesto začetka II. svetovne vojne. Vzrok za pričetek II. svetovne vojne je Hitler našel v majhni radijski postaji, ki je bila v tem mestu. Gliwice so bile takrat del nemškega ozemlja, pa čeprav so bili domačini Poljaki v veliki večini. No in ko je Hitler potreboval vojno, je dal preobleči nekaj Nemcev v Poljake, ti so pa napadli radijsko postajo. In ta insceniran napad je služil Nemcem za pričetek II. svetovne vojne, vojne, ki je terjala milijone in milijone življenj nedolžnih ljudi. Med sprehodom po mestu so mi poljski prijatelji pokazali hišo, kjer je bila ta radijska postaja in od koder so Nemci streljali in nato še posledico vojne, predele mesta, ki so bili popolnoma izravnani, na katerih sedaj stojijo velike nove hiše, impozantni bloki fakultete, inštituti in parki. Poljski študentje so vključeni v študentsko organizacijo ZSP (ekvivalentna ZSJ). Študentje razpolagajo z denarnimi sredstvi, ki jih dobivajo od centralnega odbora ZSP-JA, ki pa so precej velika. Kot sem že napisal, v Gliwicu študira 10.000 izrednih in rednih študentov, kar je precej manj kot na naši univerzi, vendar dobi študentska organizacija 10-12 krat več denarja kot ZSJ ljubljanske univerze.

Zato ni čudno, da razpolagajo z različnimi štipendijami, sama študentska organizacija v mestu pa ima dva študentska kluba (Spirala in Gwarek), ki razpolagata z

mnogimi prostori za družabno življenje, študentje imajo svojo radijsko postajo, ki je opremljena z nič koliko magnetofoni, in magnetofonskimi trakovi. Razen tega izdajajo še svoj list »Politehnik«. In mogoče je prav tu odgovor, zakaj je študentsko življenje tako razvito. Vsi lokali, mi slim na neštudentske, so izredno dragi. Konzumacije, vstopnine, vse to primoralo, da se je študent preusmeril na svoj klub. Poljskemu študentu pomeni klub drugi dom. Preko dneva študira, zvečer debatira, gleda domači kabaret ali goste iz sosednjega študentskega mesta, posluša glasbo ali pleše. Poleg vsega pa pije čaj ali oranžado in je pecivo.

Študentska organizacija ima svoj odbor, ki je podoben UO-ju in ta dela v različnih komisijah, kot so socialna, kulturna, za mednarodne stike, športna. S politiko se ZSP bolj malo ukvarja, njihovo delo je predvsem vezano na študentsko življenje. Politična je mladinska organizacija, ki pa ima člane med študenti.

Študentska kultura št. 1 — Satirični teater

Zaman bomo iskali pri Poljaki, ko se bomo pogovarjali o študentskem kulturnem življenju, pevski zbor in folklorni v prvem planu. Imajo zборе in folklorne skupine, vendar je pojem in merilo kulturnega življenja študentskega centra satiričen teater — kabaret. Tudi v Gliwicu ga imajo, pa še prav dobrega. Študente ne moti dejstvo, da so prikrajšani, ker je majhno število deklet, kajti tu so samo tehnične fakultete in se vpiše precej manj deklet kot npr. na univerzo. Da jih ne moti, sem se prepričal, ko sem videl njihov kabaret. Nastopilo, je kar precejšnje število fantov in deklet, ki so peli in plešali. No in da bodo deležni še večjega priznanja: ne plešejo in ne pojejo samo zborovsko temveč se večji del programa sestoji iz solističnih nastopov, tako da morajo razpolagati s kar precejšnjo mero talenta. Teater je poleg plesa najpriljubljenejša zabava poljskega študenta. Iz svojih kolegov »umetnikov« so napravili prave zvezde, in ni čuda, ko mi je prijatelj na nekem sprehodu skozi mesto pokazal nekega študenta ter dejal: »Tega pozna vsa Poljska.«

Res težko je enem sestavku prikazati celotno življenje študentov, ki so tako daleč od nas. Verjamem, da bi vas še zanimel način prehrane Poljakov, verjamem, da ne bi bili navdušeni, če bi vam prinesli na mizo ob normalnem zrezku še zeleno solato, ki bi bila zalita namesto s kisom in oljem s sladko smetano, rad verjamem, da bi vas zanimalo še mnogo več kot sem danes napisal, sicer pa, drugič še kaj več o naših kolegih iz Poljske.

Kabaret in poljski študent — to je eno. Zabava, ki je med študenti izredno priljubljena. Satira, pesem, ples. To je najkrajša oznaka vseh študentskih teatrov. Slika kaže študentke gliwiške politehniške med plesom v kabaretu »Dobry tek«

OB BEHANOVEM TALCU

LOGIKA NELOGIKE

Ljudje imamo že od nekdaj lastnost, da skušamo razložiti pojave, na katere naletemo v življenju. Iz svojih spoznanj si ustvarjamo najrazličnejše teorije in teorije in prav nobena posebnost ni, da si navsezadnje napravimo sistem, ki zajema vse in v katerem je tudi vse razloženo — enkrat za vselej. Zdi se, da nam takšno početje nudi posebno notranje zadovoljstvo; takorekoč pomirja nam živce. V zavesti, da je vse razloženo na večne čase, končno lahko tudi mirno zaspimo. Zato tudi tako ljubosumno čuvamo svoje sisteme in ljubimo tiste škatlice, v katerih je vse tako lepo razporejeno. Le včasih jih še odpremo — da se čisto samoljubno načudimo lastni bistroumnosti. Logiko razuma častimo. Zgodí pa se, da se včasih ta naš, sicer koristen trud, kratko in malo ne obnese.

To se zgodi takrat, ko nenadoma spoznamo, da je naša umna konstrukcija pri temeljih trhla. Tisto, kar smo si zamislili, se enostavno ne krije s tistim, kar vidimo vsak dan v življenju. Nekaj je torej narobe s temi teorijami, škatlicami in sistemi. Največkrat se nas potem poloti zadrega: težko se je namreč sprijazniti z dejstvom, da je stvar grdo nelogična. Pa vendar je to naše življenje nelogično. Se malo ne teče po nekih vnaprej določenih tirih, katerih kretence so postavljene načrtno in smiselno (da ne zapišemo edino pravilno!), in tudi ne teče po nekem vnaprej odrejenem, funkcionalnem tempu. Nasprotno, prav nepredvidljivo ovinkasto je in muhasto, zdaj hitro zdaj počasno, naprej pa se le razvija. Tudi ljudje smo nelogični. Slabiči in junaki hkrati, egoistični in radodarni, čeprav še tako pokvarjeni, imamo vendarle še vedno neko svojo čast. Vse to, nikoli pa samo eno. Stlačiti človeka v formulo ne pomeni nič drugega, kot govoriti neresnico. Postaviti na oder junake, ki so nosilci določenih idej je isto kot postaviti pred gledalce mikrofone. Gledanje takšnih iger nudi lahko sicer določen užitek; njihova notranja, do sledno izpeljana logika, nam omogoča, da jih razvozlavamo in tako prodremo do tistega jedra, ki nam ga je avtor serviral. Ugodje, ki ga pri tem občutimo, je zelo podobno tistemu, ki nas navda, kadar uspešno rešimo kak matematični problem. Pri tem je zanimivo, da igri ne ver-

jamemo. Se več: v svoji logični skonstruiranosti se nam zdi nelogična. Kajti matematični verjetnostni račun še zdaleč ni verjetnostni račun življenja, kot tudi človekov značaj ni logika matematike. Oba imata svojo posebno logiko, najbolj presenetljivi obrati so tu povsem logični.

Današnji svet še zdaleč ni tako lepo urejen, kakor bi kdo čisto upravičeno pričakoval z ozirom na njegovo materialno in razumsko razvojno stopnjo. Nerazumen je, v njem je polno absurdov. Nesmisel vojne ga še ni iztrezil. Nasprotno, zdi se, da je rožljanje z orožjem danes ena najbolj zanimivih iger, ki tudi daje povsem določeno smer človekovemu raziskovanju: kako čimbolj popolno uničiti svet. Dobili smo atomsko bombo.

Zakaj bi potem kakom morala biti umetnost logična, ne pa kaotična? Bilo bi nelogično zahtevati od umetnosti, naj bo drugačna kakor je življenje. Umetnost zajema življenje.

Ce tako pristopimo k drami »Talec« irskega dramatika Brendana Behana, tedaj zlahka razumemo, zakaj je to čudno, na prvi pogled neurejeno delo, logično. Prav tako nam je jasno, da ima to delo ravno v svoji neurejenosti logično notranjo zgradbo. Premišljeno je in niti najmanj pisano površno. Kdor se otrese konvencionalnega doživljanja, ki je vajeno, da ga avtor lepo za roko pripelje do končnega cilja (ideje, teze), ta gleda to dramo brez vsake zadrege: njeni nesmisli mu postanejo smisli. Če se dogajanje na odru ustavlja, če govorje osebe dialoge ali pojejo songe, ki na videz nimajo zveze s samo stvarjo, ga to ne moti. Nasprotno, prav razumljivo mu je: takšno je življenje. In naposled se dogajanje vendarle odvijuje do svojega presenetljivo logičnega zaključka.

Behan se nikakor ni skušal preko svojih junakov dokopati do kakšnih večnih resnic. Postavil jih je na oder eno stavno takšno, kakršni so: sentimentalne, malce udarjene, svetohlinske in nemoralne, polne protislovij. Vedno znova nas presenečajo, odbijajo in privlačijo. Življenjski so. Nemogoče jih je točno determinirati, pa vendar nam povsem jasno ostanejo v spominu: za vsakega vemo, kdo je. Gledalcu samemu je prepuščeno, kakšen odnos bo zavzel do njih; nihče ni že vnaprej simpatičen ali nesimpatičen. Njihove izjave in dejanja so si kar naprej v nasprotju: Meg je užaljena, ko ji Pat reče, da je cipa, in Pat se ji mora za to opravičevati. V resnici pa ni prav nič bolj-ša od drugih. Simpatični britanski vojak,

talec, si s svojim stavkom ob zaključku drugega dejanja, zapravi vse naše simpatije. Irske patriote, kljub vsej njihovi zagrizenosti, prav nič ne moti, da ne bi zapeli s svojim ujetnikom tudi angleške pesmice. Meg je kljub svoji prostodušni filozofiji včasih prav zagrizeno patriotska. In Pat, ta stari republikanec, ki se je pet let boril za Irsko, skuša omogočiti talcu pobeg. Nasprotja gospodične Gilchrist, socialne delavke, so naravnost briljantna. In vse to se popolnoma lepo ujema.

Brendan Behan ne bi bil Irec, če ne bi svojega dela zagrabil prav s tiste irsko značilne šegave plati. Njegov humor, na zunaj lahкотen, je marsikdaj trpek. Besede Monsieurja, v katerih izjavi ta svoj ponos in srečo ob smrtni obsodbi irskega talca, kot zgodovinsko veličastni žrtvi in ki v resnici niso nič drugega kot nabuhla fraza, so prav dober primer za to. Njegovo ironiziranje patriotskih čustev svojih rojakov, notranje v podtekstu vedno prisotno poudarjanje nesmiselnosti in okorelosti vojne, je v bistvu ostro in brezkompromisno. Behan nam ni serviral tragike in obupa, toda to, kar nam je povedal tako mimogrede v lahкотnem smehu, ni zvenelo zaradi tega prav nič manj prepričljivo.

Zaključek te na pol kabaretna in na pol prav resne igre je nelogičen kot je notranje nelogična igra sama. Naključna in čisto nesmiselna smrt talca ji zaključí dogajanje. Toda če presojamo igro s stališča njene logike, logike nasprotij in nesmislov, tedaj se nam čisto jasno odpre: njen zaključek je v bistvu edino logičen in dosleden. Ravno v nesmislu žrtve je njena resnična tragika.

Režija tega dela zastavlja posebne probleme. Preoster režijski okvir bi ubil življenjsko polnost, ki jo skriva igra v sebi; prevelika svoboda v improvizaciji pa bi napravila igro prelahkotno in bi ji odvzela ost. Zdi se, da je režiser Mile Korun v tem pogledu našel primerno sorazmerje. Sceno so izdelale Gledališke delavnice pod vodstvom ravnatelja ing. arh. Ernesta Franza, delo pa nam je predstavil Oder komedija. Njihov trud je nagradilo občinstvo z dolgotrajnim aplavzom.

Behanov »Talec« je opozorilo pred nesmisli, ki vladajo v današnjem svetu. Avtor nam v njem ni dal nekih napotil, kako naj jih odpravimo. Zaradi tega pa njegovo delo nikakor ni samo pasivno pričanje o absurdnosti današnjega sveta. V resnici pomeni upor.

Ingo Paš

Pred majskim festivalom v Zagrebu

Majski festival zagrebskih študentov bo letos že šestnajstič. In nikakor ne smemo pozabiti te nikakor ne majhne tradicije. V prvih letih je bil pregled kulturno umetniškega dela samo zagrebskih študentov, kmalu pa je razširil svoj program tudi na skupine iz vseh jugoslovanskih univerzitetnih centrov. Tako je zdaj edina kulturno umetniška manifestacija vseh jugoslovanskih študentov in na ta način uživa visok ugled med študentskimi skupinami in med študenti nasploh. Festival tudi nudi priložnost ocenjevanja posameznih študentskih skupin, saj se v program vključijo samo najboljše skupine in z najboljšimi izvedbami. Tako je letos organizacijski odbor prejel več kot 60 prijav, od katerih je bila izbrana komaj polovica. Letos bo organizator festivala skupno s CO ZSJ priredil sestanek s predstavniki vseh jugoslovanskih kulturno umetniških skupin in društev, na katerem bodo verjetno prišli do zaključkov o konkretnih nalogah teh društev in o medsebojnem sodelovanju. Predvidevajo, da se bo na tem sestanku razpravljalo največ o dramskih skupinah, saj so v vseh centrih (razen Ljubljane) prav te najštevilnejše in je tako prihajalo do čestih napak.

Letošnji festival je tudi prva večja študentska prireditev odkar se v javnosti na široko razpravlja o problemih kulture in umetnosti. Študentske kulturno umetniške skupine so v posameznih visokošolskih centrih zelo važen faktor kulturnega delovanja, zato je treba posvetiti še večjo pozornost diskusijam v okviru Festivala.

Sedemdnevni program je sestavljen iz 32 dramskih, folklornih, zborovskih, glasbenih, zabavno glasbenih in jazzovskih predstav. Vzporedno z Majskim festivalom pa bo še II. festival jugoslovanskega študentskega amaterskega filma, razstava umetniških fotografij, razstava likovnih del študentov in manjša razstava študentskega tiska in publikacij. Na festivalu bo izvajanih 14 scenskih izvedb domačih avtorjev od skupno osemnajstih, kar dokazuje, da je domačim delim dan še poseben pomen. Po značaju samih dramskih izvedb lahko naglasimo, da to število zajema štiri recitative in tri kabaretske priredbe. Posebna novost na festivalu pa bodo nastopi folklornih ansamblov iz Beograda, Ljubljane, Sarajeva, Pristine in Zagreba, ki bodo v štirih večerih predstavili eno od najkvalitetnejših vej študentske kulturne aktivnosti. Od zborov nastopajo letos samo iz Ljubljane, Skopja in Zagreba. Bogat glasbeni program bodo prispevale glasbene akademije iz Beograda, Zagreba in Ljubljane, ki bodo priredile dva večera orkestralne glasbe in dva večera solistov. Izvajanje jazza je predvideno dvakrat v veliki dvorani Studentskega centra, nedeljsko festivalsko matinejo pa bo pripravil ljubljanski »Ad hoc«. Veliki orkester Branka Krstanovića iz Beograda bo nastopil kot edini zabavno glasbeni orkester.

Predstave Majskega festivala se bodo izvajale v šestih dvorinah in jih bo lahko obiskalo preko šestnajst tisoč ljudi. Festival ima pretežno študentski značaj, in to ne samo zaradi izvajalcev, ki so nujno študentje in amaterji (razen študentov glasbenih akademij), ampak tudi po publiku. Nedvomno pa je Majski festival zanimiva predstava tudi za ostale obiskovalce in mora biti dostopen vseh publiki, vendar pa je njegov osnovni namen, da študentske kulturno umetniške skupine iz vseh univerzitetnih centrov nastopijo pred svojo, študentsko publiko, ker one za to publiko tudi pripravljajo repertoar in se ozirajo na njene interese in potrebe.

Festival vključuje veliko število raznovrstnih predstav in obiskovalci bodo gotovo našli vsak večer katero, ki jih bo še posebej zanimala. Nezaupanje do študentov izvajalcev je pri nas v glavnem prebrojeno, ker je afirmacija, ki so si jo pridobile naše kulturno umetniške skupine na prejšnjih majskih festivalih in na mednarodnem festivalu študentskih gledališč in s stalno aktivnostjo (v Zagrebu so stalne predstave v prostorih Studentskega centra) zagotovilo, da bo izvajanje samo dobro izbran repertoar in da bo po svoji izvedbi na dostojni umetniški višini.

(ip)

George Gershwin in Rapsodija v modrem

George Gershwin, komponist znanih melodij, ki so nastale med dvajsetimi in tridesetimi leti, je zgodaj preminul, imel je šele 39 let, ko je 1. avgusta 1937 zapustil svoje prijatelje in ljubitelje njegove glasbe. Njegove skladbe so še danes vsakodnevno na radijskem programu in na program mnogih orkestrrov. Železni repertoar vsakega orkestra sestavljajo kompozicije: Amerikanec v Parizu, Mož, ki ga ljubim, Lady be good, V objemu in druge. Kateri jazz godbenik ni postal slaven, ne da bi v svojih začetkih igral skladbe Georga Gershwina? S čigavi mi skladbami žanje Louis Armstrong največ uspeha? Čigave pesmi najraje prepeva Ella Fitzgerald? Georga Gershwina! In takrat, ko so ljudje pričakovali od njega največ, je umrl. Pustil nam je nekaj nesmrtnih del. Med njimi sta vsekakor opera, postavljena v milje severnoameriškega črnca »Porgy and Bess« ter »Rapsodija v modrem«. Različni kompoziciji, različni po temah, različni obdelavi. V obeh prevladuje blues — izrazno sredstvo obdobja, v katerem je živel.

Podrobneje si bomo pogledali »Rapsodijo v modrem«, ki so jo prvič izvedli v »Aeolian Hallu« v New Yorku. Dirigent je bil 12. februarja 1924 njegov stalni sodelavec Paul Whiteman, ki je prejel v tej dobi titulo »kralj jazza«.

Za tako visok naslov gre predvsem zahvala George Gershwinu, ki mu je pripomogel k sestavi velikega orkestra. Edino, kar je imel Whiteman v rokah pozitivnega za kritike, je bila njegova uspešna turneja leto prej po Evropi. Aeolian Hall je ena izmed dveh prominentnih dvoran, namenjenih predvsem za simfonične koncerte. Res, malo je jazz glasbenikov, ki so koncertirali v »Aeolian Hallu« ali »Carnegie Hallu«. Ti dvorani sta služili kot nekaj pekat »resnega« občinstva jazz izvajalcev, ki je ali postal pojem, ali so ga raztrgali in njegova kariera je bila zapletena. Kako so se pripravljali na izvedbo »Rapsodije v modrem« piše Paul Whiteman v knjigi »Jazza«:

»Medtem, ko smo se pripravljali na izvedbo »Rapsodije v modrem« smo vabili jazz glasbenike na kosila in jim tolmačili Georgovo glasbo. Govorili in prepričevali smo jih v to, da je to moderen jazz... da je to glasba, ki se precej loči od svojih pričetkov... da je ustvarjen napredek in da je treba ločiti prve neskladne oblike te glasbe od sedanjih melodičnih oblik... prepričati smo jih hoteli, da se pričinja v jazzu novo obdobje. Vendar so kritiki dvomili v naše govore. Na srečo pa jih je bilo še vedno toliko takih, ki so nam priskočili na pomoč in pokroviteljstvo nad izvedbo koncerta.« Nato Whiteman nadaljuje: »Roke so se mi tresle, tako sem bil nervozen, kajti naša predznost pri sestavljanju pokroviteljev je prešla vse meje. Vendar sem se nekaj dni kasneje veselil, kajti odgovori izbrancev za pokrovitelje so bili pozitivni. Na naši listi so bila imena znanih glasbenikov, med drugimi tudi Rahmanjinov, Rosenthal, Mc Cormack, Kreisler, Stokowski, znanih slikarjev Otto Kahn in Jules Glaenger ter imena znanih pisateljev kot so Deems Tayler, Fannie Hurst, Heywood Brown, Frank Crowninshield in drugi.«

Po Whitemanovem pripovedovanju je stal koncert enajst tisoč dolarjev, on sam pa je izgubil sedem tisoč, toda kot sam pravi: »Bilo mi je vseeno. Izplačalo bi se mi za vsako ceno!«

Program koncerta je bil »zasladkan«, s kompozicijami kot so »Whispering«, »Alexanders Ragtime Band« ter plesnimi melodijami »The Volga Boatmen«, »To a Wild Rose«, med refreni pa je bila izvajana simfonijska glasba. Program je bil tak, da je zadovoljil vsakega, še tako ekstremnega poslušalca. Whiteman je dosegel to kar je hotel, dokazal je, da je bil storjen napredek v zabavni in jazz glasbi, napredek v melodijskih oblikah Berlina, Mac Dowella, Herberta in Gershwina. Točka zase je bila izvedba Gershwinove »Rapsodije v modrem«.

nove »Rapsodije v modrem«. Na koncertu je igral solistične klavirske parte zelo uspešno Zex Confrey, ki je takrat slovel kot izreden pianist in človek, ki je hotel predstaviti jazz v koncertni obliki. »Rapsodija v modrem« je sestavljena iz štirih kompozicij za klavir, spominja na Debussyja, vendar je Ferde Grofé, ki je orkestriral klavirsko partituro, zajadral na pota impresionizma, kar je seveda Gershwinovo črto klasike v očeh občinstva in kritikov New Yorka precej moderniziralo. Za te je bil leta 1924

Prijetna novost

Kulturna komisija pri OU ZSJ prireja s »kooperantom« študentsko Tribuno prvi koncert jazz in zabavne glasbe. Gre za poskus uvajanja mesečnih koncertov zabavnega žanra, ki bi naj popestrili študentsko življenje. Na koncertu bodo sodelovali: Combo, Stompers, Shadows, 6 Blues + 1, kvintet MT, kvartet Tomažević ter kvintet Dragana Popoviča.

Zanimiva bo interpretacija koncerta. Organizator bo skušal uvesti nov način konferiranja, tako da bodo člani orkestrrov in občinstvo sedeli pri mizah, napovedovalec pa bo med mizami intervjuval in pozival na oder člane ansamblov.

Odmore med nastopom enega in drugega orkestra bodo izpolnjeni z glasbo orkestra, onega, ki je nastopil in onega, ki se bo pripravil na nastop. Po programu bo zabava, brez alkoholnih pijač, izpolnjena z James sassionom. Koncert bo, navzlic visokim finančnim izdatkom za dvorano, v Soči. Žal je organizator naletel na precejšnje nerazumevanje pri lastniku dvorane, saj zahteva za ta večer 80.000 tisočakov, kar je pretirano visoka cena. Razumeli bi, če bi bilo treba dvorano še ogrevati, oziroma če bi bila naša

Stravinski nemogoč, a Schoenberga si ni so mogli niti zamisliti. Da bi potrdil svojo zamisel, je Gershwin (»in blue« je igra besedi, ker ima ista beseda dvojni pomen »v modrem« in »v bluesu«) uporabljal blues skalo, uporabljal je znižane tretje in sedme note, tako da je ustvaril občutek bluesa. Grofé je z instrumentacijo kompozicije vnesel v njo še več jazza. »Rapsodija« je natrpana s »pihalnimi« glasidli ter nečistimi infleksijami (nečisti jazz je zvrst jazz, ki je dobila ta naziv zaradi vulgarnih interpretacij) pihalnih instrumentov, ki so bili v tej dobi pri jazz godbenikih nadvse priljubljeni.

Kritike po koncertu so bile polne hvale kompoziciji in njegovemu komponistu, a kar se tiče Whitemana in njegove publike je tisk to izvedbo sprejel s priznanjem, podobno kot so z odobravanjem sprejeli združenje novih velikih podjetij Standard Brandsa ter General Foods, ali kot združenje tovarnarjev avtomobilov v industrijsko cesarstvo General Motors. Priredil Ivo Straki

prireditve v soboto in bi zaradi tega odpadla kakšna druga komercialna prireditve, vendar, ker ni potrebno niti ogrevanje, naša prireditve pa je v petek — dvorana stane kljub temu 80.000 din — to ne razumemo. Zato je primoran tudi organizator uvesti vstopnice, z dobljenim denarjem pa bo kril le delno vse stroške.

Na prvem sestanku so se predstavniki študentskih orkestrrov pomenili o bodočem koordiniranem delu. Predlog o ustanovitvi posebnega združenja, ki bi delal pri kulturni komisiji OU ZSJ in bi skrbel za koordinirano delo med orkestri, nadzoroval nastope, so z odobravanjem sprejeli. Organizatorji morajo sedaj le pripraviti podroben plan dela za jesen, ko bo to združenje predvidoma zaživelo. Tu gre pohvaliti za prizadevnost obeh strani, jazz godbenike in kulturno komisijo, ki hočejo čim prej rešiti pereč problem v odnosih med orkestri z orkestri — prireditelji raznih prireditev.

No in dobra volja obeh bo demonstrirana že v petek 26. aprila na prvem velikem skupnem nastopu študentskih zabavnih ansamblov, ki bo v Soči.

Svet za kulturo in prosveto SRS najtopleje pozdravlja drugo republiško konferenco Zveze študentov in obenem želi vsem študentom obilo uspehov pri študiju.

Revija študentskih zabavnih in jazz ansamblov

V PETEK, 26. APRILA, OB 20. URI V FESTIVALNI DVORANI (SOČA) PREDPRODAJA VSTOPNIC PRI KULTURNIH POVERJENIKIH NA FAKULTETAH IN ŠN.

Charlotte Armstrong

Kaj bi storil ti?

2

Nesrečna sta bila ta dva tedna v New Yorku. Eddie in Marcia sta živela v rjavi kamniti hiši, kakršne nisem še nikdar videla. Meni se je po kalifornijski jasnosti in prostranosti, zdela temna in nezdružljiva. In vročina je vžela še vso togost, ki je bila v meni. Marcia je hodila v službo in kadar sva se srečali, me je obsula z »On, Nan. Kako se imaš? In kako kaj družina?« Za tem je spet odšla za svojimi dnevnimi skrbmi.

Tako, bila sem tam. Spala sem na kauču v dnevnici sobi. Spala sem, vstajala, oblačila se, jedla. Morda sem bila kot tujec, kot gost, ki plača. Po par dnevih sem si poskusila ogledati mesto, pa nisem vedela, kam naj grem in kaj naj delam. Ni me veliko skrbelo. Odrešla sem se vsemu in trpela, razmišljala o tem, da me je John zgrešil. Tedaj pa sem nenadoma pritegnila pozornost Eddieja McNaughtona.

Marcia in mož je bil glasbenik. Delal je samo včasih; klavir je igral ponoči. Zelo obzirno je vstopal in izstopal iz svoje spalnice ob katerikoli pozni uri, ne da bi se zmenil zame na zofi. Bil je plavalas, suh, precej mršav, kakor da bi zrasel preveč

hitro, in bled. Ni bil več tako mlad, kakor je izgledal na prvi pogled. Ugotovila sem, da jih ima okoli 30. Navidezna omahljivost ga je delala mlajšega. Bil je zelo nemiren, včasih nikakor ni mogel premagati lenobe, včasih pa je bil prav mrzlično delaven. Oh, bil je zelo nemaren in neurejen, raztresen... toda imel je nek čar.

Sprva je bil do mene kot Marcia in ni polagal nobene pozornosti mojemu dobro želečemu nasmehu, kadar sva se ujela s pogledi. Presenetil pa me je nekega jutra pri zajtrku, ko je rekel: »Marcia, zakaj nič ne skrbiš za tvojo sestrnico? Ali je že kaj videla? Kaj dela? Kako preživlja svoj čas?«

Marcia se je razburala. »Jaz sem navsezadnje le v službi. Kako morem hoditi še na sprehode!« »Saj je v redu,« je rekel Eddie. »Pa jaz lahko storim zanj kaj takega, ali ne? Pripravi se, Nan, razkazal ti bom mesto.«

To je tudi naredil, najbolje kot je mogel. In tudi ob tej priliki ni bil posebno reden. Nikoli nisva prišla tja, kakor sva se namenila. Eddie vsekakor ni bil turist. Poznal je način, kako me je pregovoriti, da nisva šla v tisto stran, ki sva jo hotela videti. Govoril mi je v nekem čudnem žargonu in me prepričal, da pravzaprav nisva bila namenjena tja. Jedla sva zmeraj v kitajski restavraciji, končala pa sva navadno v baru.

Pri pitju Eddie ni bil kaj posebnega. Izgledalo je, kakor da ga ničesar ne zanima, često je prisedel k znancem. Sedela sem v mnogih barih in poslušala Eddieja, ki se je pogovarjal s tujimi ljudmi v jeziku, ki ga nisem popolnoma razumela. Mislila sem, da sem preveč naivna. Pa samo nisem poznala besed. Igrati tudi nisem znala nobene od tistih iger.

Eddie se je lahko šalil z mojimi očmi. Rekel mi je, da imam take kot »marjetice«, marjetica z modrim središčem in z otrplimi črnimi cvetnimi listi okrog. Upala sem, da ga zabavam, čeprav ga nisem mogla očarati — vsaj toliko, da bi mi odvezel breme, ki je bilo na meni... in nikoli ga nisem razumela, niti njega niti njegovega življenja in niti ljudi, s katerimi se je družil.

Med njima sem občutila naglo prebliske naklonjenosti, ki so osvetlili razumevanje. Včasih sem občutila jezo v njunih zamolklih glasovih za vrati v spalnici. Mislila sem, da je Marcia živčna, saj sem vedela, da ni lahko ves dan delati in se potem ponoči še prerekati z Eddiejem. Bila je upadla, suha

in napeta. Kar pa se tiče Eddieja, je bil zmeraj razporejen in neutrudljiv. Bilo je kot da živi kar tja v en dan.

Njuno življenje je bilo ena sama dirka, nikoli nisem razumela vsega tega. Ko pa je Eddie odločil, da bom šla domov — njegovo dobro delo ta dan — sem od srca rada rekla »zbogom« in se toplo zahvalila. Spominjam se Eddiejevih svetlo rjavih oči s tisto sočutnostjo v njih, ko me je pobožal in rekel: »Dobro potuj, otrok. Lepo je bilo, da si bila pri nas...«

Tako, Marcia me ni hotela več in gotovo je ona rekla Eddieju, da je bolje, da grem. Nisem bila zelo presenečena. Če sem bila jaz stara enaindvajset let, jih je ona imela petindvajset in je bila žena — medtem ko sem bila jaz še zmeraj otrok.

Prišla sem domov in poročala. Vseč mi je bil Eddie in vedela sem, da ne bodo Macini starši nikoli rekli tega. Nikakor jim nisem mogla povedati vsega, kar sem občutila. Nisem hotela biti hinavka. Strica Paula seveda ni ničesar zanimalo. Vedno je ponavljal samo »Lepo, lepo...« Teta May me je poslušala bolj pazljivo in je ugotovila, da nekaj dvomim. Ko pa sem se spotaknila ob besedo »popravnav«, sem videla, da mi ne more več slediti. Bilo mi je kakor da bi ji povedala laž. Spominjam se, kako sem poskušala o tem govoriti z Johnom. Seveda pa me on ni pustil. Ni hotel poslušati. Klepetulja ni bil. Hotel je ostati nepristranski.

Slučajno sem našla neko službo in vse je bilo v redu. Zame ni bila tako važna. Jaz sem pač samo čakala Johna...

Naslednja stvar, ki smo jo zvedeli, je bila vest, da se je Eddie ubil ob letalski nesreči. Stric Paul je odpotoval tja in se spet vrnil, in vse je bilo nejasno kakor prej. Nekaj tednov kasneje je Marcia za stalno prišla domov. To je bilo pred letom dni.

Mirno sem prenašala Johnovo žalost. Mislila sem, da ga razumem. Svoje srce sem prisilila, da je razumelo. On pa je šel k Marcii, kot bi ga samo ona lahko razumela. Bila je shujšana, kakor da bi prišla iz bolnišnice. Bila je vsa žalostna in zbegana. Meni pa se je zdelo, da sem po vsem tem spet stara trinajst let.

Njene zelene oči so gledale Johna Lockharta, bila je stara 26 let, utrujena in potrebovala je popolnoma druge stvari kot pred desetimi leti. Pred njo pa je bil John v svoji čudoviti hišici, v svojem položaju, pri svojem zdravju, s svojo preteklostjo.

INDEKS IN... SMUČI

Letošnja bogata zima je pustila v gorah še precej snega. Naši najvidnejši smučarski tekmovalci še niso sneli smučí, celo smučarski »turisti« se potegnajo tačas še na Krvavec ali pa peš na Veliko planino, Komno ali Velo polje.

Tako bo kar prav, da vam predstavimo še enega študenta, ki se na smučeh iz leta v leto uspešneje uveljavlja. To je Andrej Klinar, študent drugega letnika gozdarstva na ljubljanski biotehnični fakulteti.

Resda je preteklo od našega razgovora z njim že nekaj časa, vendar njegove izjave od takrat še vedno drže; dodali bi le lahko nekaj novih tekmovalnih rezultatov.

● Doma si z Jesenic, zato najbrž smučaš že vrsto let?

»Tako nekako, resneje pa sem se pričel ukvarjati s smučanjem pri štirinajstih letih. Torej smučam že sedmo zimo.«

● Katerih svojih tekmovalnih upehov si bil najbolj vesel; oziroma, kateri ti največ pomenijo?

»Za tisti čas, ko sem tekmoval še kot mladinec, je to gotovo zmaga na državnem prvenstvu na Sar planini, kjer sem zmagal v vseh treh disciplinah in seveda tako tudi v kombinaciji.

Od letošnjih uvrstitev menim, da sem se najbolj odrezal na tekmovalju Tre-Tre, kjer sem dosegel 24. mesto v kombinaciji. Tekmoval pa sem tudi še v Megeve in Badgasteinu.«

● Kot nam je znano, si nastopil tudi na študentskem tekmovalju v Courmayeu, kjer so se vsi naši zastopniki več kot zadovoljivo uvrstili. In ti?

»Bilo je prvič, da sem nastopil v taki, študentski konkurenci, ki je bila kar precej močna. Največ uspeha sem imel v smuku, medtem, ko me je uvrstitev v slalomu (19. mesto) potegnila na 8. mesto v kombinaciji.

Lahko rečem, da sem se na tem študentskem tekmovalju odlično počutil in si želim na podobnih tekmovaljih še nastopati.

● Ali boš zdaj, v tej sezoni, že kmalu snel dilce?

»Pred nami je cela vrsta tekmovalj. Če jih omenim samo nekaj: Kurirski smuk, veleslalom na Zelenici (tam se je Andrej v ostri konkurenci uvrstil na odlično 6. mesto in pripomogel ekipi Jesenic k zmagi v ekipni konkurenci), tekmovalje na Kaninu, kamor bom odšel s klubsko ekipo.«

● Kako pa smučaš na fakulteti?

»Lani, v prvem letniku mi je kar šlo. V tem letniku pa bo treba močnejše poprijeti, saj je treba opraviti vse izpite na prvi stopnji. Zato se mi bo to-le spomladansko smučanje kar malo poznalo.«

● Staneš v Ljubljani ali se vsak dan voziš k predavanjem?

»Stanujem v Akademskem kolegiju, na fakulteto pa se vozim s kolesom.«

● Kaj počneš poleti?

»Doma na Jesenicah igram košarko, pa v gore hodim. Seveda poleg študiranja.«

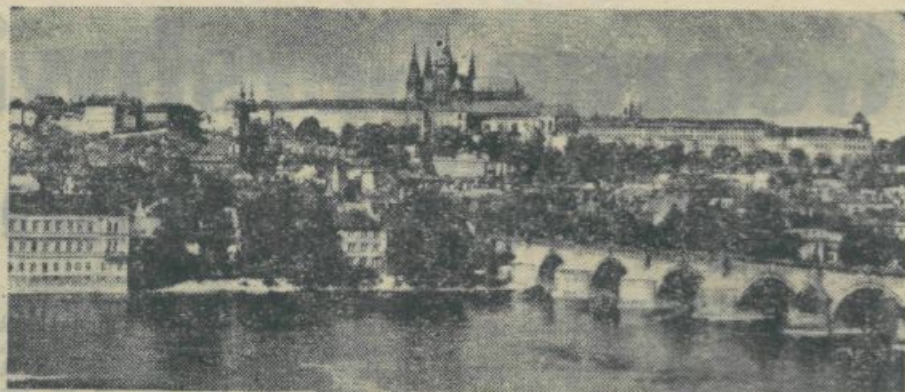
● Kako preživiš svoj prosti čas v Ljubljani?

»V prostem času zavijem v kino, včasih pa tudi na Tabor, plesat.«

mac

Svetovno prvenstvo v namiznem tenisu v Pragi je končano. Velika dvorana, imenovana po velikem češkem pesniku Juliusu Fučiku, je ostala prazna. Toda nam, štirim izmed številnih številnih opazovalcev, pa je ostala v neopazovalcev, pa je ostala v nepozabnem spominu, poleg samega velikega športnega dogodka, tudi Praga sama s svojimi številnimi zgodovinskimi znamenitostmi.

Ze iz samih rezultatov je razvidna velika premoč Azijscev nad Evropejci. Kje je vzrok? Namizni tenis je igra, ki zahteva mnogo temperamenta, hitrosti in tudi telesne kondicije. Veliko vlogo pa igrajo tudi živci. Povezava vseh teh elementov pa je do sedaj najbolj uspela Azijscem in to

PRAGA 1963

verjetno zaradi prikladne fiziološke zgradbe njihove rase. Seveda pa je vzrok tudi v drugačni držbi loparja in bolj sistematičnem treningu. Ker igrajo samo z eno stranjo loparja in v glavnem samo napadajo, je njihov čas treninga dvakrat bolj izkoriščen kot pri Evropejcih, ki morajo zaradi svojega načina igranja trenirati obrambo in napad.

Imeli smo dosti priložnosti, da smo videli igro Evropejca z Azijscem in igro med dvema Azijscema. Evropejci v protinapadih sploh niso prišli do izraza (s takim načinom igre je nudiš še največ odpora naš Večko), medtem ko so imeli v obrambi več uspeha. Prav igra med napadalnim Kitajcem in dobrim evropskim lovcem je dobila naravnost atraktiven videz. V igri med sedanjim svetovnim prvkom Chuang Tse-Tungom in Svedom Alserjem je le-te v borbi za točke celo preskakoval ring. Popolnoma drugače pa izgleda igra dveh Azijscev. Najbolj nas je navdušila finalna igra Chuang Tse-Tung — Li Fu-Jung (slednji je bil neuradni mister prvenstva), kar za Kitajca prav gotovo ne bi pričakovali. Zogica je prehajala preko mrežic za evropske pojme s fantastično hitrostjo, toda kljub temu sta bila igralca skoraj vedno na pravih mestih. V finalni igri dvojic smo videli po-

leg ping-ponga še akrobatiko (padci pod mizo, premeti ipd.).

Pri ženskah je bila razlika manjša. Romunka Alexandra in angleški par Rowes-Shanon sta se prebili v finale.

Še nekaj vtisov iz Prage

Praga leži na valovitem terenu ob reki Vltavi. Medtem ko se razteza stari del mesta okoli Hradčanov, je novi del na bolj ravnem terenu na desni strani Vltave.

Hradčani so ponos Pražanov. To je bila stara prestolnica čeških kraljev; danes pa tu volijo svojega predsednika. Zgodovinsko znamenitost predstavljata sam grad in pa katedrala sv. Vida, ki je zgrajena v gotičnem stilu. Posebnost pa je v tem, da je eden izmed zvonikov zgrajen v poznejšem slogu, ker je arhitekt med gradnjo umrl. V tej cerkvi je tudi grobnica največjega češkega vladarja Karla IV. Zanimivo pa je to, da je dobil dokončno obliko šele v 14. stoletju pod Karlom IV., kajti gradili so ga tako, da je vsak rod nadzidal prejšnji del gradu. Na vrhu je Vladislavova dvorana, kjer so imeli prave viteške turnirje na konjih. Iz nje se pride v sobo, kjer je bila izvršena znamenita praška defenestracija. Pod viteško dvorano pa je španska dvorana, ki je vsa v zlatu.

Šport na naši univerzi

Sportna organizacija na strojni fakulteti je v okviru »Tedna strojništva« organizirala vrsto športnih prireditev, ki so se jih udeležile strojne fakultete iz Beograda, Zagreba, Sarajeva, Reke, Niša, Kragujevca, Skoplja in Ljubljane. Tekmovali so v odbojki, košarki, namiznem tenisu, streljanju in šahu. V odbojki je bila najboljša ekipa Ljubljane, ki je v odločilni tekmi premagala ekipo Sarajeva z rezultatom 2 : 0. V košarki so zmagali študentje iz Beograda, ki so v odločilni tekmi šele v zadnjih minutah premagali ljubljanske študente z rezultatom 54 : 50.

Zelo zanimivo je bilo tekmovalje tudi v namiznem tenisu, kjer so imeli največ uspeha študentje iz Skoplja. Med strelci pa so se najbolj izkazali študentje iz Zagreba. V šahu so bili najboljši šahisti iz Sarajeva. Če pogledamo skupni uspeh posameznih fakultet v vseh športnih panogah vidimo, da so bili najuspešnejši študentje iz Sarajeva pred Zagrebom in Ljubljano.

Po tekmovalju so vse zmagovalne ekipe prejele lične pokale. Sklenili so tudi, da bodo prihodnje leto podelili prehodni pokal se najboljši fakulteti po skupnem uspehu.

Tudi na medicini je športna organizacija ob dnevu medicincev priredila vrsto športnih dogodkov. V nogometu so se v pokalni tekmi pomerili stomatologi in medicinci. Zmagali so stomatologi z rezultatom 4 : 1 (1 : 0). V šahu je zmagal Novak Janez pred Popalovičem, Fidlerjem itd. V namiznem tenisu so bili najboljši Mahne Stanko, Sušteršič, Vajda itd. Prvenstva fakultete v košarki se je udeležilo 6 ekip. Zmagal je 3. letnik medicine pred 2. letnikom medicine in 1. letnikom.

Poleg tega so v okviru tega dne organizirali še tekmovalje v veleslalomu, kjer so bili med študenti najboljši Fetiš, Stare in Seme, med študentkami pa Marko in Ledinekova.

Košarkarji AK so odigrali dve tekmi s študenti prekmurskega kluba. V prvi je zmagal AK, v drugi pa so bili uspešnejši študentje kluba.

Odbojkarji filozofske fakultete so odigrali tekmo z agronomi in so zmagali z rezultatom 3 : 0.

Na FNT je ravno kar v teku liga tekmovalje v odbojki in rokometu. Tekme so zelo zanimive in vzbujajo med študenti precej zanimanja.

V Sarajevu je bila 4. ekonomia

Tradicionalno tekmovalje študentov — športnikov ekonomskih fakultet Jugoslavije — Ekonomia, je bila letos v Sarajevu. Organizator je bilo Športno društvo Ekonomist v sodelovanju z sarajevsko ekonomsko fakulteto.

Dosedaj je bilo to po udeležbi največje tekmovalje študentov ekonomije. Sodelovale so ekipe ekonomskih fakultet z nič manj kot 12 mest in to Beograda, Zagreba, Ljubljane, Skoplja, Titograda, Subotice, Osijek, Niša, Reke, Kragujevca, Prištine in domačina Sarajeva.

Skupno je nastopilo 330 študentov in študentk športnikov in to registriranih in neregistriranih.

Na sporedu so bila tekmovalja v košarki, rokometu, šahu, namiznem tenisu in streljanju. Ekipa študentov so se borile za prehodni pokal Zvez študentov Jugoslavije. Tekmovalja v košarki so bila v študentskem centru v Bjelovem, rokometarji so igrali na igriščih veterinarske in gozdarske fakultete, šahisti in igralci namiznega tenisa na ekonomski fakulteti, strelci pa so tekmovali na univerzitetnem strelišču.

Rezultati ljubljanskih študentov in študentk ekonomske fakultete nam do danes, več kot teden dni po tekmovalju, žal niso znani. Upamo pa, da so ljubljanski ekonomisti dostojno zastopali barve svoje fakultete.

R A Z P I S

Zveza študentskih športnih organizacij razpisuje ob letošnjem polhodu ob žici okupirane Ljubljane tri nagrade za športne organizacije fakultet, višjih in visokih šol ter pokrajinskih klubov, ki bodo na pohod poslale največ ekip.

I. nagrada športni dresi in žoga

II. nagrada športni dresi

III. nagrada žoga

Prijave lahko dvignete vsak dan razen sobote od 12.30 do 14 v prostorih ZŠSO. Zadnji rok prijav je 4. maj.

Športni zdravo!

Sekretariat ZŠSO

Iz Hradčanov se spustimo proti Vitavi in jo prečkamo po Karlovem mostu. Zgrajen je bil leta 1357; kot gradbeni material so služili tudi jajčni beljaki. S tega mostu so vrgli Janeza Nepomuka, zavezanega v vrečo, ker kralju ni hotel izdati vsebino kraljičine izpovedi. Z mosta se nam odpira pogled na Narodni divadlo (gledališče) in zgoraj na levi strani na park, kjer je bil do nedavnega velik Stalinov spomenik, ki so ga seveda odstranili.

Ko smo prečkali Vltavo, nas je vodila pot mimo starega rotovža in prve univerze v Evropi, imenovane Karolina, v Svejškovo gostilno »Pri kelihu«, kjer točijo pristno pilsensko pivo. Na steni visi še vedno podoba cesarja Franca Jožefa in karikature dobrega vojaka Svejka. Zavili smo na glavni trg Vavčavskega namesti, kjer smo vstopili v tramvaj in se odpeljali do vznožja hriba, na katerem stoji Žižkov mavzolej. Pred zgradbo, ki je vsa v marmoru, je spomenik Žižka, ki je bil bojni voditelj reformacijske sekte Jana Husa. V notranjosti so grobnice čeških predsednikov in še drugih zaslužnih mož — revolucionarjev. Na stenah so vpisana imena kraljev, ki so bila prizonišča revolucionarnih in vojnih dogodkov. Med njimi smo našli tudi ime Kotor in Kragujevac. V posebni sobi pa so na stenah marmorne plošče, mnoge še prazne, in čakajo na trenutek ko bodo vanje vklesali imena zaslužnih čeških komunistov. Poleg te sobe je kapela, posvečena ruskim vojakom, osvoboditeljem Prage; tu je tudi peščica prsti iz Stalingrada itd.

Se mnogo je bilo vredno ogleda, toda žal smo imeli zato vse premalo časa.

Najbrž še ne veste, da...

■ ... je predsednik in mecen italijanskega kluba »Inter« — Moratti prišel na izvirno zamisel: upravi brazilskega kluba »Santos«, v katerem igra najboljši igralec nogometa na svetu, črni biser Pele, je predlagal, da naj bi mu ga posodil za šest mesecev. Kolikor bi se »Santos« strinjal s to ponudbo, bi Pele igral pol sezone v Braziliji, pol pa v Italiji. Res »izvirna« zamisel.

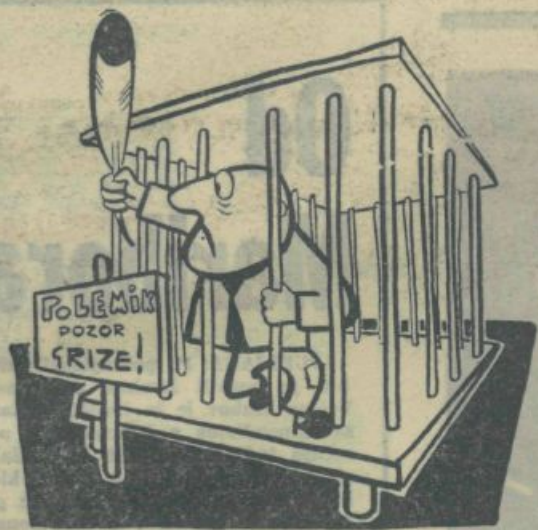
Sportni krogi, ki so sporočili to vest, verjetno za nalašč niso objavili kolikšen znesek denarja je Moratti ponudil vodstvu Santosa. To pa bržčas zato, da bi bralci ne dobili vrtoglavo od prevelikega števila ničel za prvo število.

■ je do nedavna najboljši amaterski teniški igralec na svetu Avstralec Rod Lawer kaj slabo pričel svoj nastop kot profesionalni igralec tenisa v znanem Kraemerjevem teniškem cirkusu. Tako je proti rojakoma Hoadu in Rosewallu katastrofalno izgubil. Hoad ga je premagal nič manj kot 12-krat, Lawer pa njega le dvakrat. Proti Rosewallu je igral Lawer še slabše, od 16 iger je le eno odločil sebi v korist, 15-krat pa je moral položiti orožje.

Morda ga je v dobro voljo zopet spravil pogled na njegov bančni konto; saj je v treh mesecih zaslužil nič manj kot 50.000 dolarjev.

■ ... je svetovni rekord v skoku s konjem v daljino Holandec Van der Zvord, ki je na konju Keroli skočil 8,10 metra daleč. Jugoslovanski rekord drži kapetan JLA Pajtak, ki je s konjem Silni dosegel daljino 6 metrov.

T. Z.

Joahim je od nekdanj čutil v sebi znanstvene ambicije. Ker pa so bile te ambicije tudi ustvarjalne in ne samo referatorske, se ni mogel zaposliti na nobeni izmed naših univerzitetnih institucij in je začel delati na lastno pest. Sedaj je svobodni raziskovalec, ukvarja pa se z urejanjem živalskega vrta. Da bi sledili njegovemu raziskovalnemu delu in zvedeli, kaj je v tem živalskem vrtu novega, vam bomo (brez njegove vednosti) prebrali njegovo današnjo korespondenco.

Svetu za svobodne aktivnosti, ad Živalski vrtovi
Podpisani Joahim prosim zgornjo ustanovo, da mi dovolijo, da preimenujem dosednji živalski vrt v ZOO.

Obrazložitev: ker sem tako imenovana gospodarska ustanova, se preživljam z dotacijami. V živalskem vrtu oz. v mojem ZOO-ju imam že precejšnjo vrsto primerkov, ki jih raziskujem. Poleg tudi imam sodelavce, ki mi pri raziskovanju pomagajo. Nimamo dovolj opreme in prostorov. Ker menim, da bi s preimenovanjem (dosedanji živalski vrt v ZOO) imel več možnosti za dotacije, ker ustanova tako bolj strokovno zveni in ni vsakemu razumljiva, vas prosim za imenovanje preimenovanje.

Joahim, bivši Živalski vrt, sedaj ZOO institut, lastno ročno

ZOO-institutu v raziskavo

Pošiljamo vam zanimiv primer, vendar vam ga dostavljamo v kletki. Hrani se v glavnem z majhnimi ribami, vendar se je zadnje čase precej razrastel. Grize, vendar ni strupen. Če ga mi ugriznemo, pa je možnost zastrupitve in okužbe. Njegovo berilo je Dante, pozna pa še enega pisatelja (toliko vendarle je razgledan v literaturi), vendar je pozabil njegovo ime in dela. Iz Danteja venomer

Moj prijatelj piše za TRIBUNO

Imam prijatelja, ki prebere vso Tribuno. Ni mislite, da jo prebere zato, ker je moj prijatelj. Kje pa! Prebere jo zato, da me lahko kritizira in zbada na račun mojih (oziroma naših) več ali manj uspešnih člankov.

Oni dan je bil spet sredi konstruktivne in dobronamerne kritike, ko mi je bilo nenadoma vsega dovolj. Jasno in glasno sem ga nadrl: »Pa napiši sam boljša!«

Kar šel je, se pozdravil ni.

Videl ga nisem tri dni in tri noči. Proti zori četrtega dne pa je privihal z dvema listoma papirja v roki in se zadovoljno režal. Pripravil sem koš in pričel brati njegove umotvore.

Prvi je imel naslov: TOČNO OPOLNOČI.

»Gruče študentov so se zgrinjale skozi vrata. Sledili smo jim noter in potem po stopnicah navzdol. Nismo prišli prekasno. Kam nismo prišli prekasno? Na nekakšno malo, mešano univerzo; k praktičnim vajam. Učni program je bil zelo poskočen, skakal je od predmeta do predmeta. Najprej je bilo malo anatomije in tekstilne tehnologije. Tudi nekaj osivelih in plešastih glav smo zapazili med množico nadebudnih, ukažljivih mladeničev in mladenk.

To so bili baje asistentje in profesorji. Ze ob vходу smo si nabavili skripta, ki pa so bila precej draga. K sreči smo jih lahko potem vnovčili.

Predavanje je teklo dalje. Prikazali so se neki glasbeniki, ki pa niso prikazali šolskega znanja, saj so igrali le komercialno in jazz. Potem je bila na vrsti anatomija II. in nič tekstila. Za tem je bilo nekaj elektrike in vinogradništva, za kar smo imeli k sreči dragocene skripta.

Temu je sledil majhen telesnovzgojni intermezzo, pri katerem smo videli pri tovrstnem opraviu celo dekleta.

JOAHIMOV ZOO

Motto: Če le slučajno, z voljo usode mari, ne vem — ko sva med glavami iskala, trdo mi noga ob neko glavo udari
(Dante, Divina Comedia — Pekel)

ponavlja iste verze: In kot zgrize lačni se v sredico, je zgornji spodnjega z zobmi nemilo kijuval, kjer mozeg sega v hrbtenico.

Predlagam zgoraj imenovani instituciji, da primerke razišče in nam pošlje analizo, ker sumimo, da se bo v kratkem pojavilo še nekaj takih primerkov, katerih izvor nam je neznan.

V naprej se zahvaljujemo, lastno ročno Ti In Ti

Vi Pa Vi

Naš ZOO institut je primer raziskal in ugotovil, da imamo opraviti s polemikom — manijakom. Primerke bomo obdržali in ga nagačili v strašilo osnovnošolcem, ki z vpitjem motijo delo na Institutu.

Joahim

Društvu za vzrejo literature

Najlepše se vam, v imenu našega ZOO instituta, zahvaljujem za poslano vzorce slovenskih literatov in njegovih del. Obenem vam jih dostavljam nazaj. Vse skupaj smo zapečatili v skatljico za vžigalice, vendar vas opozarjamo, da so stlačeni v levem kotu spodaj, da jih ne bi zgrešili.

Primer smo vsestransko raziskovali in ugotovili, da so sicer zanimivi, toda še nezreli za stalno zbirko našega instituta. Ugotovili smo namreč, da imajo še mlečne zobe in da so nekateri med njimi potrebni še dojenja. Torej niso nevarni, kot ste omenjali. Priporočamo jim sadne sokove.

ZOO institut, lastno ročno

Toliko smo na hitro uspeli pregledati Joahimovo pošto. Ker pa se zanimamo za njegovo delo, smo ga, ko je prišel na institut (pride ob pol dvanaestih dopoldne, tako rekoč še sredi noči), povprašali za nadalnje načrte instituta.

Povedal nam je, da dela elaborat o šestih zelo zanimivih primerkih, katere nam bo predstavil v prihodnjih številkih našega časopisa — v kolikor ne bodo njegov institut zadele reformacijske spremembe. Grozi mu namreč integracija z Društvom za umno rejo kuncov in Patentnim društvom za izume na področju šolske reforme.

Svoje telovadne sestave so izvajali ob precej bučni muziki. Ker so bili telesnovzgojni objekti premajhni za vse nas (to že tako vemo!) smo ostali morali nadaljevati vaje iz vinogradništva. Za ta drugi, višji kurs, smo morali nabaviti nove učbenike.

Tik pred koncem je bilo še malo predvojaške, oziroma je nekdo mešal neke karte. Videti je bilo, da je iz nižjega letnika, saj mu je uspel le vsak drugi štos. Zadnje predavanje je imel nek svolcas profesor veterine, ki je posredoval osnove iz kuncereje. Imel je tudi cilindar. Najbrž ga vsako leto posoja študentom za brucovanje, ker je bil že precej oguljen.

Kaj hočemo, učiti se je treba. Ne za pike (črne?), za življenje...

Drugi članek je imel naslov: SOPEK ZA...

»Srečali smo ju za obloženo mizo. Ona je bila baje študentka romantike, saj je ves čas čebljala po laško. On pa je bil študent turizma ali na kratko turist. Zasanjano je zrla v njegovi oči in mu prepevala: »Sta sera pago io« in še druge. Prav vse pesmi je znala. Škoda, da ni še nam pokazala, kaj vse zna.

Na mizi je bil še šopek. Ah, prehiteli so nas. Mož s polnim košem cvetic nam je uničil intervju. Le nemo, z očmi smo lahko pobarali: Kam pa zdaj? Na Polzevo, v motel ali kar tja pod Rožnik? Odgovora nismo dobili. Odsli smo do lifta, se odpravili navzdol in odhiteli v redakcijo — brez intervjuja.

Ocena: Kaj prida to-le ni, saj tudi ne more biti, če upoštevamo, odkod je prišlo. Ali ne? No, za denarce pa se marsikaj naredi. Objaviti enkrat tako reč še ne bo najhuje.

TISK IN PISK. V Ljubljanskem dnevniku, 13. aprila, beremo: Nepričakovano zlato. Essen. — Sportni potapljači so na dnu reke Rene pri Essenu iskali potopljen motor s čolna. Pri potapljanju so z dna reke izvlekli na breg peščen mulj. V njem so opazili mnogo svetlikajočih se zrn. Poslali so jih na pregled v laboratorij, kjer so laboranti odkrili, da so svetlika-joči se delci zlato, naplavljeno iz zlatih žil v planinskih krajih, skozi katere teče reka Ren.

Zanimivo. Prepričani smo, da bi bilo potrebno tjakaj poslati še posebnega dopisnika, ki bi se skušal približati terenu, kjer je v reki zlato kot to navaja Neue Illustrierte.

Da ne bo zmot in da bomo vedeli, zakaj gre: članek z naslovom Nepričakovano zlato je bil objavljen v omenjenem nemškem časopisu 1. aprila! Ljubljanski dnevnik pa ga je objavil resnega datuma, 13. aprila.

Je pa že hudo, kadar novinarji nasadejo prvo-aprilski šali v časopisu!

TISK IN PISK II. V TT (16. april) smo v rubriki Ogledalo prebrali citat iz Dolenjskega lista (11. april). Dvigala... vozijo do višine 275 metrov,

s hitrostjo 400 metrov na sekundo. — Torej, če poračunamo, so to dvigala, ki vozijo 1440 km na uro. Ne pri nas, v Ameriki... No, nič ne de: kljub temu čestitamo za delavno zmago na polju — novinarstva!

RAZPIS NI USPEL: Škorpjonovi bralci in skriti braVci (ti, ki tiho gojijo besedišče novega slovenskega pravopisa), so lahko pred časom v naši rubriki prebrali, da razpisujemo natečaj za najstarejše obvestilo na oglasnih deskah naših fakultet. Razpis sicer ni uspel, dobili pa smo sugestije: razpišite (so nam prišepetnili) natečaj za objavo najstarejše stavbe, kjer se skriva določena fakulteta, naj-nepraktičnejše, naj-problematičnejše. Ti, ki so nam to prišepetili, menijo, da bi bil odziv na tako imenovani razpis vsekakor precej živahen.

FESTIVALSKA: V naši državi imamo hiperprodukcijo festivalov. Zaradi tega imamo tudi hiperprodukcijo zabavnih popevk. Hiperprodukciji niso hoteli zaostajati za ostalimi organizacijami pri nas, pa so se namenili, da začnejo z izvozom. Tako so poslali na sever, v London, znani recitativ Brodovi, ki pa je zaradi hladnih in meglenih dni postal moratorij. (Beseda moratorij pride od: moriti, morilci, po novem pravopisu tudi morivci, ina pa izvedenke: zamoriti, zamorjen, kako koga zamorim itd.) Da bi »rešili bro-dove« naše zabavne šlagerske muzike, so nam Beograščani pripravili festival Beograjska pomlad. Gledalci in poslušalci so sklenili, da ustanovijo nov festival z delavno temo: kako se ubranim festivalov. Obenem pa se bodo kolektivno-življenjsko zavarovali.

DRUGA PLAT MEDALJE? Medtem, ko je vsoljna slovenska filmska in nefilmska kritika tekmovala, kdo bo »bolj plastično« skritiziral Peščen grad Boštjana Hladnika, beremo v beograjskih Vidikih: a) Peščen grad je dober film in b) »Peščen grad je film, ki daleč prekaša sledeča dela naše kinematografije, ustvarjene v letu 1962: Sreča v torbi, Sibirska lady Maghbet, Poklican je V-3, Čudno dekle, Abeceda strahu, Medaljon s tremi srci, Družinski dnevnik, Kozara, Seki snima, Žvižg ob osmih, Maček pod šlemom, Obračun, Minuta za umor, Krst Rakoc in Zgodnja jesen... Za-ni-mi-vo!

KMALU BI GA ODKRILI: Na tajništvu ene izmed naših fakultet je malo manjkalo, da bi odkrili Škorpijona! Le-ta je še zadnji trenutek zani-kal svojo identiteto, vendar ni prepričan, če mu je to povsem uspelo. V bodoče se ne bo več izpo-stavljaj budnim očem naših univerzitetnih mož, kajti diplome še nima v žepu!

IZ NASELJA: Menimo, da se bodo ob tako lepem vremenu zopet začela tekmovanja v nogometu, rokometu itd. Ljubiteljem FAIR igre priporočamo ogled!

IZ NAŠIH KRAJEV: Iz Zagreba poročajo: na ilegalni seji sta se trikotnik in radirka pogovarjala o umetnosti in menila, da svinčnik sploh ne more biti umetnik, ker vedno piše — **POD PRITISKOM.**

ENA S SKUPŠČINE: Zgodilo se je pred dnevi na skupščini elektrotehnikov. Komisije so podajale poročilo o svojem delu. Na vrsto je prišla športna komisija. Predsednik združenja je prosil predstavnika športne komisije za poročilo. Ugotovili so, da ga ni.

»Kje pa je?« ga je zanimalo.

»Na treningu,« se je glasil odgovor. Ugotovili so, da so tudi ostali člani športne komisije — na treningu. Naj živijo treningi!

Na tej skupščini so bili tudi predstavniki z Reke, Zagreba... Z UO-ja pa ni bilo nikogar. Daljave?

Škorpjončki

ŠOPEK ZA...

Anico in Viljema

Ta intervju se je pravzaprav začel že pri Mraku, ko je ženin VILJEM de BREA, študent 3. letnika Visoke šole za telesno kulturo, dal za pijačo. Fantovščina z govorom in zdravicami med kolegi, sošolci s srednje šole in prijatelji... Naporna noč...

Prvič, kar pišem to rubriko, sem bil priča in študentski novinar obenem. Tako sem nevesti ADICI TRANCAR, učiteljici s Predmeje pri Ajdovščini, in prijatelju (že 14 let najboljšemu) VILJEMU izročil brez kakšnega uvoda naš šopek.

»Dišijo, a?«

»Cudovite so,« je rekla nevesta, »cvetličarka ima pa res odličen okus!«

»Se vama je dogodilo pred poroko kaj takega, kar bi bilo vredno zapisati?«

»Nič posebnega, samo deset minut pred poroko se je strgala najlonka.«

»Koliko let pa sta bila fant in dekle?« To vprašanje je bilo za bralce.

»Ja, letos poteka osem let...« sta rekla in si nasmehnila.

Potem so nas poklicali v poročno dvorano in podpredsednik Mestnega sveta J. Gorjanc jima je z izbranimi besedami zaželel srečno pot v življenje moža in žene. Ko sta si dala prstane in podpisala poročno knjigo, sem bil spet novinar s tečnimi vprašanji.

»Kako se počutita?«

»Kot prej!«

»Kako je bilo prej?«

»Tako kot zdaj: luštino!«

»Bosta šla kam na poročno potovanje?«

»Zaenkrat še ne takoj. Prvi daljši izlet bova naredila za prvi maj!«

»Računata, da bo prej hči kot sin?«

To pa nama je čisto vseeno,« je rekla Ada in tudi Viljem ni imel nič proti.

Na stopnicah so nas pričakali še vsi tisti fantje s fantovščine, nekaj pevcev in vsi Viljemovi kolegi. Predavanje je, kajpak, odpadlo. Skozi »točo« riza, korjandol in čestitk smo po pesmi, ki so jo fantje res z občutkom zapeli, le prišli na prosto... Poročilo kibicev na oni strani Magistrata: Take poroke že dolgo nismo videli. — Poročilo prometnih miličnikov: Tisto soboto je neki avto vozil po Ljubljani veliko škatlo za marmelado. Ker je pisalo zadaj na šipi: PRAVKAR POROCENA, nismo žvižgali.

Hvala!

TADEJ MUNIH

Točno ob dvanajstih

Tokrat smo bili namenjeni na fakulteto za kemijo. Še tri minute do dvanajste, še dve minuti, še eno minuto... gremo!

»Oprostite, si študentka?«

Negotovo je pogledala vsiljive goste in plaho dejala: »... ja, ... sem...«

»Si za Točno opoldne?«

»Pa naj bo... Samo hitro!«

»Pa se nam predstavite!«

»ALENKA ŽMUC, ŠTUDENTKA UMETNOSTNE ZGODOVINE IN ANGLEŠČINE. Prvi letnik.«

»Kam greš opoldne?«

»Na fakulteto, študirati!«

»Porabiš dosti časa na dan za študij?«

»Študiram vsak dan. Vsak dan nekaj uric. Večinoma pa sem na predavanjih.«

»Kje si končala gimnazijo?«

»V Sentvidu.«

»Torej pristna Ljubljanka? Kam ho- diš pa ob sobotah?«

»Nikamor!!!«

»Prav nikamor?«

»Včasih v gledališče, pa včasih na Be- levue — plesati!«

»Gotovo te kdo spremlja?«

»Da, že več let!«

»Lani sta bila na morju, bosta šla letos tudi? Kam?«

»Seveda bosta šla. Kam? To bo on od- ločil... Pravzaprav: vsak malo!«

»Si že bila kdaj v časopisu na sliki?«

»Se nikoli.«

»Kako da si tako lepo oblečena. Se zgleduješ po francoski modi?«

»Je to lepo? Francoska moda mi je všeč. Zelo všeč.«

»Tvoja najljubša barva?«

»Modra in rjava.«

»Imaš kakšnega konjička?«

»Nimam!«

»Veš kaj o delu študentske organiza- cije na filozofski fakulteti?«

»Zelo malo.«

»Hvala!«

»Nasvidenje!«

Boleslav

pisma uredništvu

Tov. urednik!

Ze več let se navdušujem nad zabavno glasbo. Nakupil sem si še lepo zbirko raz- nih plošč in moram priznati, da vsako- krat razveselim goste pri nas, če jim zav- rtim kakšno staro ploščo, pa čeprav je javno proglašena, da je lajna in da jo že vrabci čukajo. Večkrat premišlujem o tem, zakaj je ljudem neka pesem tako pri srcu: ali zaradi morebitnih asociacij na lepe trenutke, ki so bili zvezani s to pesmijo, ali uživajo zaradi neke melodič- ne lepote, harmonije in (včasih) pametne- ga besedila. Prepričan sem, če bi gostom zastavil to vprašanje, da bi se večina od- ločila za drugo možnost. To potrjujejo tu- di moji pogovori s kolegi in z ljudmi, s katerimi se v vlaku, ko se vozim domov, večkrat pogovarjam.

Popevke se rodijo na raznih festivalih, pri nas so to Opatija, Zagreb, Bled (in zraven letnica!), nazadnje pa smo v prejš- njem tednu poslušali še BEOGRAJSKO POMLAD. Vsi zapisani festivali zabavne glasbe so izraz dela naših kreatorjev za- bavnih melodij. Ti glasbeni Diorji so po, mojem mnenju, pri nas navadni obrt- niki, saj jim je tisto, kar pri nas že vsa le- ta poudarjamo in sicer, da je popevka le takrat efektivna in lepa, če ima vsaj malo narodne barvitosti, kaj malo mar. Ko na Zahodu ne »vžigajo« več popevke »kri- čando«, smo tudi pri nas začeli na lepem recitirati in delati tegobne obraze. Ko je bil moderen Belafonte, so naši pevci ki- kikirikali kot pevec s Karibskega morja. Kaj hočem s tem? Ste poslušali Beograjs- ko pomlad? Taka pomlad! Predstavo z vsemi dekoracijami in lasuljami, sloves- nimi nastopi in skrivnostnim kriljenjem rok bi lahko brez strahu prenesli na je- sen. V jeseni je vse bolj žalostno, tako že- lostno, kot je bila Beograjska pomlad. Od zime sem niso mogli — z izjemo ene ali dveh popevk — spraviti skupaj nič boljšega!

Se nekaj mesecev nas loči od festivala popevk na Bledu. Bomo spet razočarani nad kvaliteto izvajanih skladb, ali smem sklepati po analogiji, da po festivalih, ki sem jih do sedaj gledal po televiziji, že vnaprej ne morem pričakovati kaj po- sebnega? Koliko upanja smem imeti, da me blejski festival, kot ljubitelja tujih, in domačih popevk, ne bo razočaral?

Pri frizerju sem pred kratkim bral o novih poteh v našem založništvu. Tam je bilo govora o X-100 romanih in podobnih »mekkih zvezkih«. Prebral sem, da je uve- dena tudi v založništvo neke vrste lite- rarna cenzura v tem smislu, da založni- ška hiša ne bo mogla več po mili volji izdajati toliko romanov s kriminalno vse- bino, kolikor se ji bi zahotelo in kot je nekoč bila praksa. Takrat sem pri tistem zapisu pomislil na naše popevke, od ka- terih so nekatere brez kakršnekoli večje vrednosti, pa se vseeno predvajajo na fe- stivalih, ker se po vsej sili hoče doseči »demokracija« izbire: finale. Če je ta- kih popevk več, potem tudi na področju zabavne glasbe moremo govoriti o »kri- minalni« popevkah in čas bi bil — vsaj tako mislim jaz in večina mojih kolegov, ki so me napotili, da napišem tole pismo v Tribuno — da enkrat tudi po njih vsekamo. Marsikakšno tarnanje po blej- skem festivalu bo tako odpadlo.

H. M. KRANJ

POPEVKE TEDNOV

Od Maribora

LJUBLJANA: Po pokrajinskih klu- bkih je opaziti živahno dejavnost. Večina klubov je že izvedla sestan- ke štipendistov s štipenditorji, po- ročajo tudi o literarnih in družab- nih večerih po sekcijah, mnogi klu- bi pa kujejo načrte za pohode po partizanskih poteh v bližini doma- čih krajev. V primerjavi s pretek- limi leti je, z odločnejšo organiza- cijo in ponekod z večjim sredstvi, ki so na razpolago, aktivnost med klubi na športnem, kulturnem in družabnem področju, letos precej porasla. Realnejši in trdnější so tu- di stiki s prebivalci in mladino do- mačih krajev.

SARAJEVO: Student M. S. je svo- jo prošnjo za štipendijo zaključil s sledečim stavkom:

Sokrat je rekel: »Drag mi je Pla- ton, a še dražja mi je resnica.«, jaz pa Vam pravim: — draga mi je štipendija, in v kolikor mi jo boste dodelili, mi boste še dražji.«

SARAJEVO: Pred kratkim je na medicinski fakulteti v Sarajevu promoviralo 27 novih zdravnikov. Od osnovanja sarajevske medicins- ke fakultete pa do danes je diplo- miralo 739 zdravnikov.

SARAJEVO: Kot gost filozofske fakultete je bila pred kratkim v Sarajevu skupina študentov filozof- skih fakultet iz Zagreba in Beogra- da. Skupina si je ogledala kultur- ne in zgodovinske znamenitosti me- sta, pa tudi bližnje izletniške točke. Študentje-gostje so se udeležili tudi nekaterih predavanj in se zanimali za način polaganja izpitov, razne vaje, sistem študija in možnosti stu- dija. Z obiskom pri sarajevskih ko- legih so bili nadvse zadovoljni.

NOVI SAD: V teh dneh se v No- vem Sadu zaključuje medfakultet- no prvenstvo v nogometu, košarki, odbojki, rokometu, namiznem teni- su, streljanju in šahu. Za to, naj- masovnejše tekmovanje v Novem Sadu, so se prijavili študentje vseh šestih fakultet. V tekmovanju so sodelovali študentje vseh višjih in visokih novosadskih šol.

BEOGRAD: Neki asistent na stroj- ni fakulteti je tako objasniti vajo, ki jo je pravkar izvedel: — ... A kadar se pri izpitu pokaže neznanje iz tega predmeta, pomeni, da je do- tični gentleman padel... — Neka- teri so se odločili za padec.

BEOGRAD: Končalo se je fluoro- grafiranje študentov, bodočih bri- gadirjev. Z vseh beograjskih fakul- tet in visokih šol je bilo letos fluo- rografiranih 4.108 brigadirjev. Beo- grajska univerza bo letos dala 18 brigad, vključno z brigadami iz so- sednjih študentskih centrov. 15 bri- gad bo delalo v junijski, tri pa v avgustovski izmen.

do Skopja

Tribuna - glasilo Zveze študentov
- Izdaja univerzitetni odbor ZSJ -
Ureja uredniški odbor - Odgovorni
urednik Jože Sušmeli; glavni
urednik Mitja Vavpetič - Uredn.
in uprava: Tribuna Poljanska 8/II
telefon 36-123 - tekoči račun
600-14-608-72 - Letna naročnina 400
dinarjev, posamezni izvod 20 din -
Rokopisov in fotografij ne vrača-
mo - Tisk: CP Delo, Ljubljana
Tomšičeva 1. tel. 23-522

tribuna